

**МІЖНАРОДНИЙ
ФОНД
"ВІДРОДЖЕННЯ"**

**РІЧНИЙ
ЗВІТ
2022**

ВСТУПНЕ СЛОВО

Україна вистоїть у великій війні, розв'язаній проти неї одержимою маніакальним імперським реваншизмом росією. У цьому немає сумнівів. Вистоїть не лише як державна одиниця, присутня на карті світу, але і як демократична держава із доведеним прагненням до свободи і спроможним громадянським суспільством, здатним таку свободу відстоювати. І хоча нам ще невідома остаточна ціна цієї війни, але безсумнівно, 2022 рік, всупереч очікуванням воєнних злочинців з Кремля, приніс світові відчуття безпрецедентної суб'єктності українського народу, здатного ефективно боронити себе і свої цінності в найтяжчих умовах нерівної боротьби за виживання.

Хоча війна подекуди докорінно змінила тактичні пріоритети нашого Фонду, нашої стратегічна місія залишилася незмінною, а її сенси лише загострилися. Росія веде війну проти відкритого суспільства на теренах України, тому що його перемога загрожує підвалинам існування зухвалої імперії, а сама можливість становлення України як міцної демократії, повноцінного члена західних інституцій, лякає кремлівського диктатора так, неначе така перспектива загрожує не лише його фальшивій картині світу, але і самому життю.

"Ми ніколи не залишимо Україну" – так заявили у перші тижні великої війни Джордж і Алекс Сороси, суттєво розширивши свою благодійну місію в Україні, здійснювану через наш Фонд. Це дозволило нам у 2022 році оперувати найбільшим за останні десятиліття бюджетом, і надати допомогу безпрецедентно широкому колу осіб та організацій, які її потребували.

У цьому звіті ви зможете ознайомитись із найбільш важливими ініціативами Фонду у перший рік великої війни за незалежність українського народу. Війни, якою Україна, сподіваємось, назавжди утвердила себе у авангарді вільних народів світу, що протистоять тиранії та стоять в обороні людської гідності.

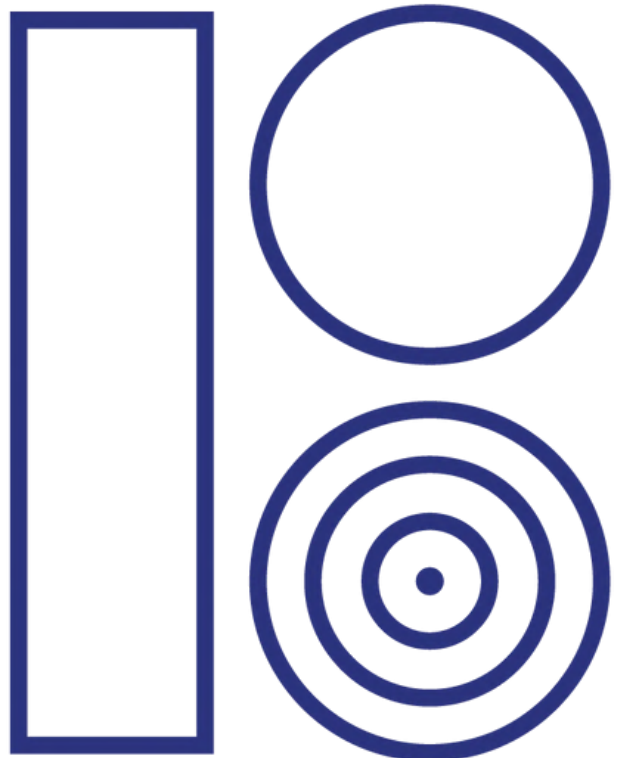

ОЛЕКСАНДР СУШКО

ВИКОНАВЧИЙ ДИРЕКТОР
МІЖНАРОДНОГО ФОНДУ "ВІДРОДЖЕННЯ"

ЗМІСТ

05	2022 рік у цифрах	55	Інформаційна протидія агресору
07	Допомога постраждалим від війни	66	Підтримка і розвиток місцевої демократії
21	Допомога захисникам і волонтерам	70	Захист довкілля в умовах війни
28	Притягнення росії до відповідальності за злочини	75	Результати аудиторської перевірки
35	Стійкість, реформи та Євроінтеграція		
49	Планування відновлення та відбудови		

ЯК МИ ЗМІНИЛИСЯ У 2022

Повномасштабне вторгнення росії до України змінило усі плани Міжнародного фонду "Відродження" на 2022. Попри це, саме 2022 став найбільш продуктивним в історії Фонду – і за кількістю грантів, і за обсягом допомоги.

Ми стали свідками та учасниками подій, що змінили світову історію. Деякі були трагічними, деякі дали нові поштовхи для розвитку. Ми знаходили сили та натхнення у нашій вірі в те, що Відкриті Суспільства зрештою завжди перемагають у боротьбі із Закритими.
А отже – Україна неодмінно переможе.

В перші тижні повномасштабної війни нашою основною базою тимчасово став західний офіс Фонду у Львові. У цей час у наших київських приміщеннях розташовувалися медики-волонтери. Однак уже у середині квітня ми відновили повноцінну роботу головного київського офісу. В той же час операційна робота Фонду не припинялася взагалі – протягом першого тижня великої війни ми повністю перебудували програмну роботу заради перемоги українського народу.

Ми ставили перед собою **три** головних цілі, направлені на минуле, теперішнє і майбутнє: допомогти постраждалим від війни; зберегти в Україні демократію та громадянське суспільство; подбати про майбутнє України, яке чекатиме нас після української перемоги. Завдяки спільній роботі Міжнародного фонду "Відродження", усієї мережі Фундацій Відкритого Суспільства та наших партнерів ми значно просунулись за кожним з цих напрямків.

Фонд зазнав змін та трансформацій і вийшов з трагічного 2022 року сильнішим, стійкішим, іще більш спраглим до того, щоб зробити Україну кращою.

Слава Україні!

2022 РІК РОБОТИ ФОНДУ У ЦИФРАХ

Загальний бюджет грантових та операційних проєктів склав 18 755 286 доларів США. Це найвищий показник за всю історію Фонду і на 102% більше, ніж у попередньому, 2021 році.

Кількість підтриманих організацій та проєктів також стала найбільшою з 2002 року.

18,7

**мільйонів доларів склав бюджет
на підтримку громадських ініціатив**

811

**проєктів підтримав або реалізував
Фонд протягом року**

581

**організацій або установ отримали
підтримку від Фонду**

296

**організацій або установ вперше отримали
підтримку від Фонду**

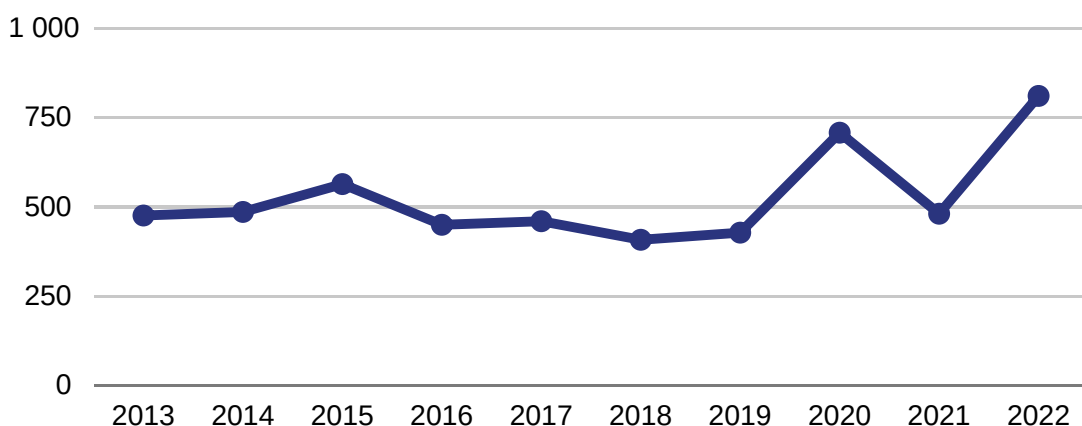
102%

**склало зростання бюджету в порівнянні
з 2021 роком**

КІЛЬКІСТЬ ПІДТРИМАНИХ ІНІЦІАТИВ

ВСЬОГО: 811

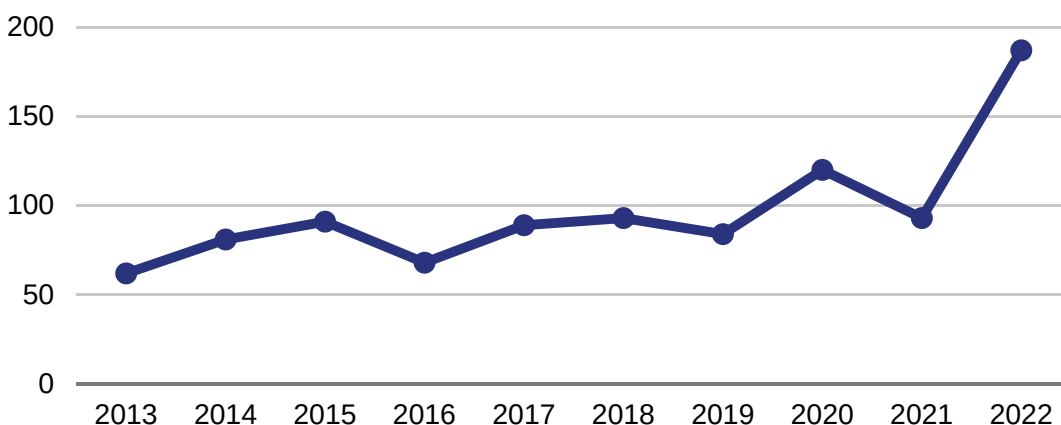
Загалом у 2022 році Фонд підтримав 811 проєктів. Більшість із них – 515 – це гранти громадським організаціям. Решта проєктів реалізовувалися шляхом прямих закупівель – організації чи установи подавали свої потреби, а Фонд закуповував товари, необхідні для негайної допомоги тим, хто найбільше її потребували. Кількість підтриманих ініціатив цього року стала найбільшою з 2002 року.

БЮДЖЕТ ПРОГРАМНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

ВСЬОГО: 18.7 МЛН \$

Бюджет програмної діяльності у 2022 році став найбільшим за всю історію існування Фонду. Більшість коштів пішла на гуманітарні потреби через програму "Гуманітарна солідарність" та різні екстрені ініціативи, пов'язані з війною (допомога захисникам і волонтерам, евакуація мирних жителів з міст поблизу лінії фронту та бойових дій тощо).

ДОПОМОГА ПОСТРАЖДАЛИМ ВІД ВІЙНИ

Допомога тим, хто найбільше постраждав від війни, розв'язаної росією, – була одним з наскрізних пріоритетів протягом усього року. Ми шукали способи зробити цю допомогу швидкою та ефективною, адресною та дієвою.

Ми допомагали евакуювати цивільних жителів з небезпечних регіонів та облаштовували прихистки, де переміщені особи зможуть проживати. Хоча у звичайних умовах Фонд не надає гуманітарну допомогу, у 2022 ми об'єднали зусилля з міжнародними партнерами, щоб українці у скрутні моменти могли отримати харчі, засоби гігієни, найнеобхідніші речі.

Ми допомагали внутрішньопереміщеним особам в Україні облаштуватися на нових місцях, а тим, хто виїхав у країни ЄС, – інтегруватися, не втрачаючи зв'язок з Україною. Тисячі людей отримали психологічну допомогу, і десятки тисяч – правову. Серед них – ВПО, родини воїнів ЗСУ та родини загиблих внаслідок війни військових та цивільних.

Дії росії зруйнували життя мільйонів українців. Ми докладали зусиль, щоб пом'якшити цей удар і якомога більше з них отримали найпотрібніші речі тут і зараз.

**Ми віримо в те, що розвиток
суспільства і діяльність
громадянського суспільства
неможливі без забезпечення права
людини на життя з гідністю, на
безпеку і захисту.**

Сергій Пономарьов

ЕВАКУАЦІЯ З МІСЦЬ ВЕДЕННЯ БОЙОВИХ ДІЙ

Евакуація вразливих груп

З березня 2022 року громадська організація "ЕЛЕОС-Україна" надає комплексну допомогу людям, що постраждали від російської військової агресії. Їх проєкт сфокусований на підтримці ВПО в Україні через організацію евакуаційних маршрутів, облаштування місця тимчасового безпечного проживання та надання психологічної допомоги, сприяння працевлаштуванню та подальшій соціальній підтримці. У рамках проєкту організація евакуювала 4920 осіб та провела ремонт у приміщенні свого Шелтера. Його мешканці та мешканки отримали притулок, проходять соціальну адаптацію та реінтеграцію, отримують юридичну та психологічну підтримку.

Евакуація активістів

Частині грантерів Фонду також була надана можливість переспрямувати залишок проєктних коштів на евакуацію членів команд організацій та їхніх близьких.

В окремих випадках ми надавали індивідуальні гранти для евакуації проукраїнських активістів, які могли стати першочерговими цілями для росіян у випадку потрапляння в зону окупації.

ПРИКЛАДИ ПРОЄКТІВ З ЕВАКУАЦІЇ

МЕРЕЖА ПРАВОВОГО РОЗВИТКУ

Наприклад, в перші тижні після повномасштабного нападу росії Мережі правового розвитку вдалося евакуювати 23 родини з прифронтових областей.

Більшість евакуйованих продовжують працювати в нових для себе українських містах або закордоном. Тепер вимушені "представництва" Мережі працюють навіть у Польщі та Норвегії.

ЛЬВІВСЬКИЙ МЕДІАФОРУМ

Львівський медіафорум отримав підтримку Фонду на евакуацію та облаштування житла для журналістів і їх родин, які були змушені тікати від обстрілів та окупації. Організація створила шелтер для тих, хто потребував житла, та хаб для роботи медіа. Журналісти також могли отримати психологічну та юридичну підтримку, спорядження та засоби захисту українським медіа, які продовжували роботу навіть у небезпечних зонах.

ГУМАНІТАРНА ДОПОМОГА

Місцеві жителі краще розуміють потреби своїх міст, а тому у квітні Фонд спільно з Міжнародною благодійною організацією [Care Deutschland](#) запустив програму гуманітарної допомоги постраждалих від збройної агресії рф - "[Гуманітарна солідарність](#)".

У рамках програми ми провели серію конкурсів саме для локальних ініціатив. Організації на місцях отримували кошти та займалися закупівлями, роздачею гуманітарних наборів, їжі, засобів гігієни й іншого, що було необхідне цивільному населенню України.

Програма працювала у двох напрямках. За першим ми надавали гранти для організацій, що працювали на місцях і самостійно купували харчі, ліки, меблі для сховищ абощо. За другим до нас зверталися комунальні установи – лікарні, гуртожитки, школи тощо, які надають гуманітарну допомогу або притулок для ВПО. Вони складали список того, що їм потрібно, щоб продовжувати надавати допомогу, а Фонд закуповував і передавав ці товари цим комунальним установам.

Фонд також закуповував усе необхідне для тимчасових прихистків і лікарень. А ще надавав гранти для відновлення житла, зокрема й на окупованих раніше територіях, а також для утеплення будинків перед зимою. У межах цієї ініціативи Фонд також підтримав низку проєктів із відбудови кількох ЖК на Київщині, де зараз роблять ремонти.

Завдяки цій програмі близько 400 тисяч осіб отримали допомогу. З них близько 250 тисяч – у вигляді харчів або гарячих обідів, понад 50 тисяч – як засоби гігієни, десятки тисяч отримали медичні товари. Ми підтримали понад 50 лікарень і більше ніж 30 прихистків. 7 багатоквартирних будинків та комунальних установ на деокупованих територіях отримали кошти на ремонти після потраплення російських снарядів.

Більшість ініціатив зосереджені на сході та півдні України.

ПРИКЛАДИ ГУМАНІТАРНИХ ПРОЄКТІВ

ПАВЛОГРАД

Протягом трьох місяців ГО "Фонд підтримки демократичних ініціатив Придніпров'я" надавала допомогу ВПО у Павлограді. Понад 500 людей отримали консультації та юридичну допомогу, а загалом в рамках проекту організація допомогла понад 1200 вимушеним переселенцям.

ІНТЕРНАТИ ХАРКІВЩИНИ

Мешканці інтернатних установ Харківщини засоби реабілітації та догляду. Високоєфективні, сучасні дезінфекційні засоби допомагають підтримувати належний стан у Богодухівському геріатричному пансіонаті, Малиженському, Богодухівському та Панютинському психоневрологічних інтернатах.

ЗАКАРПАТТЯ

Проект громадської організації "Карпатська Агенція Прав Людини "Вестед"" мав на меті допомогти 1800 ВПО, що проживали у гуртожитках Ужгородського національного університету та ромських переселенців, що проживали у школах міста через повномасштабну війну.

ЗАПОРІЖЖЯ

Гуманітарний центр "Завжди разом" допомагав ВПО та людям, що живуть неподалік лінії фронту. У рамках співпраці 500 продуктових наборів отримали родини ВПО, а також інваліди I та II групи незалежно від місця їхньої реєстрації.

ХЕРСОНЩИНА

Волонтерська команда "Херсон плюс" постачала продукти харчування для прифронтових громад, як на контрольованій Україною території, так і на тимчасово-окупованій. Допомогу отримали жителі Снігурівщини, Антонівки, Чернобаївки, сіл Херсонської територіальної громади та багато інших.

ШЕЛТЕРИ ПРИКАРПАТТЯ

На Прикарпатті 10 громад отримали обладнання для шелтерів: Дзвиняцька, Косівська, Переріслянська, Старобогородчанська, Войнилівська, Городенківська, Рожнівська, Матеївецька, Вигодська та Калуська громади Івано-Франківської області. До комплектів увійшли електричні бойлери та обігрівачі, душові кабінки, сантехнічні комплекти.

ЛІКАРНЯ У ВІННИЦІ

Вінницька обласна дитяча клінічна лікарня отримала лабораторне обладнання, медичні ліжка та матраци. Завдяки цій допомозі покращились умови перебування дітей Вінницької області та внутрішньо переміщених осіб у лікарні, а лабораторне обладнання дозволило проводити необхідні обстеження для лікування маленьких пацієнтів.

МИКОЛАЇВ

ВПО з Херсонської області у Миколаєві отримували гуманітарну допомогу – продуктові набори та гігієнічні товари. Щомісяця допомогу отримали більше ніж 700 людей, які були забезпечені товарами першої необхідності. Переважно це люди старшого віку, люди з інвалідністю та багатодітні сім'ї.

ПОЛІПШЕННЯ УМОВ ПРОЖИВАННЯ ПЕРЕСЕЛЕНЦІВ

Крім безпосередньої гуманітарної допомоги та закупівель меблів та обладнання для прихистків, ми підтримували численні проєкти щодо розробки політик розміщення переселенців, консультування та інформування ВПО щодо отримання допомоги, пошуку роботи, особливостей проживання в окремих країнах ЄС тощо. Ці численні проєкти мали на меті полегшити для переселенців наслідки переїзду, а для місцевої влади та приймаючих громад – побачити у ВПО не тягар, а ресурс для розвитку.

Конкурс з інтеграції ВПО

У червні Фонд оголосив окремий конкурс для відпрацювання моделей соціальної інтеграції ВПО до життя в нових громадах, розробки механізмів запобігання та вирішення конфліктів, які виникають навколо ВПО у громадах. Гранти отримали 12 організацій.

"Банк житла" у Хмельнику

Громадська організація "ПРАВО" провела дослідження щодо проблем ВПО у Хмельнику, розробила "Банк житла" з інформацією про наявне безкоштовне і платне житло, надавала психологічну допомогу та навчала ВПО інструментам локальної демократії.

Аудит інтеграції ВПО

Фонд Розвитку Міста Миколаєва допоміг визначити пріоритети складання Плану відновлення Березанської та Коблівської територіальних громад з врахуванням інтересів ВПО. Сформовані рекомендації взяли стали планом дій для місцевої влади.

Обмін досвід з інтеграції ВПО

У Дрогобичі за підтримки Фонду проходили круглі столи з обміну досвідом щодо інтеграції ВПО. На зустрічах учасники обговорювали кожен свій досвід роботи з ВПО, ділились проблемами та результатами співпраці з волонтерами і донорськими організаціями.

Форум рішень для ВПО

Форум "ТРИ RE-: REлокація, REінтеграція, REсоціалізація" об'єднав переселенців Луганщини та владу Хмельниччини. Форум поєднував між собою представників ВПО та місцевої влади та допоміг створенню стратегії інтеграції ВПО на Хмельниччині.

Консультації з соцзахисту

Гуманітарний центр "Допомога поруч" надавав консультації з питань соціального захисту, правил безпеки, можливостей евакуації з Донецької області. За час проєкту консультації отримали понад 700 місцевих мешканців, переважно жінок та людей з інвалідністю.

Державна політика щодо ВПО

14-16 липня у Львові відбулася зустріч партнерів з забезпечення місць тимчасового прихистку. Партнери з усієї України обговорювали формування Державної політики щодо забезпечення прихистку, перспективи адаптації та інтеграції мешканців прихистків, стандартизації надання послуг притулків в Україні.

Інфопроект для українців в Польщі

Телеканал ICTV спільно з Фондом запусив інформаційний проєкт "Українці в Польщі". Журналісти підготували 60 інформаційних матеріалів щодо різних аспектів побутового проживання Українців у Польщі з загальним охопленням у майже 2 млн осіб.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА ПОСТРАЖДАЛИМ ВІД ВІЙНИ

Переживання війни може призвести до серйозних психологічних травм і посттравматичного стресу. Постраждалі можуть стикатися зі страхом, тривожністю, депресією, гнівом, синдромом тривожного очікування та іншими психологічними проблемами. Психологічна підтримка допомагає їм зрозуміти та керувати цими емоціями, відновлювати своє психологічне благополуччя та покращувати якість життя. Саме тому фонд у 2022 році підтримував проекти організацій, що були спрямовані на полегшення психологічної травми українців, отриманих внаслідок війни.

Гаряча лінія з отримання психологічної допомоги

Кожен, хто у 2022 році перебував на території України, міг отримати анонімну та безкоштовну консультацію фахового психолога. Для цього було достатньо зателефонувати за єдиним коротким номером 5522 з мобільного. Усі були дзвінки безкоштовні. Надання цієї кваліфікованої психологічної допомоги було запроваджено громадською організацією "Фонд Яніни Соколової" спільно із фундацією [#ВАРТОЖИТИ](#) за підтримки Міжнародного фонду "Відродження" та Європейського Союзу.

Відновлення психологічного стану постраждалих жінок

ГО "Сила віку жінок" допомагали жінкам, які переживали кризу в стосунках з рідними через зміну місця перебування, переселення, через розрив сімейних стосунків чи розділення родини.

Насамперед проєкт націлений на аудиторію жінок 50+, адже в цьому віці необхідність покинути дім, рідне місто, країну і стати тимчасово переміщеною особою найбільше погіршує якість життя.

Проєкт психологічної реабілітації "Незламні"

Проєкт БФ "ТАПАС" був спрямований на профілактику психологічного здоров'я свідків війни: родин загиблих, сімей чинних військовослужбовців, волонтерів. Він передбачає випуск методичних рекомендацій та онлайн і офлайн-консультації, індивідуальну роботу із психологами та групові заняття з волонтерами для людей, які працюють із родинами загиблих, тими, хто повернувся з війни, та загалом переживає горе війни.

Програма ГО "ЯРМІЗ" з підвищення стійкості

Проєкт ГО "ЯРМІЗ" був покликаний підвищити постраждалим від війни стресостійкість, навчитись розуміти свій стан і застосовувати методи самопомоги, тобто як виходити зі стресового стану власними силами. Для дітей – особливий акцент робився на **розвитку емоційної грамоти**, а для дорослих – на розумінні свого стану, стану своєї дитини, навичках ефективного спілкування з нею.

Робота в межах програм "Пізнаю себе та світ навколо" та "В обіймах життя" передбачала комплекс психосоціальної підтримки, який включає різні методи від арттерапії, казкотерапії та фольклор-терапії до наративної психології, когнітивно-поведінкової терапії, психодрами і транзакційного аналізу.

Запропонованій Програмі, поки що, немає аналогів в Україні. Вона рекомендована для використання в освітніх закладах, а також має ліцензію Інституту соціально політичної психології, пройшовши перевірку українськими фахівцями.

Допомога дітям з інвалідністю від ГО "Бачити серцем"

Громадська організація "Бачити серцем" активно працювала в сфері психологічної підтримки. Основні напрями роботи включають соціалізацію для підлітків 12-16 років з комплексними порушеннями розвитку у Школі соціалізації (до 24 лютого школа працювала офлайн і онлайн, зараз тільки онлайн), проєкти "Старт" та "Творча Майстерня ТАК", які працювали для підлітків 16-18 років та молоді з інвалідністю від 18 років, підтримку їхніх батьків та працю з родиною в межах психологічного хабу, консультаційну роботу за різними запитами, а також для батьків і спеціалістів, що працюють з дітьми, підлітками та молоддю з інвалідністю працює онлайн лекторій.

В рамках цього проєкту розроблено 6 практичних тренінгів, які сформовані на основі запитів батьків. Програма навчала батьків прописувати соціальну історію конкретно під свою дитину, складати правила родини з чіткими кордонами, в рамках яких дитина зможе максимально комфортно функціонувати.

Тренінги з психологічного та емоційного відновлення від ГО "ReHub"

ГО "Перший жіночий ветеранський простір "Re Hub" проводив серію заходів з психологічного та емоційного відновлення людей, чий психологічний стан погіршився у зв'язку з війною.

Під час тренінгів кожен з учасників мав змогу отримати новий досвід пізнання себе. Саме такі заходи сприяють покращенню морально-психологічного клімату за умов впливу негативних факторів, а тим паче – під час війни. Учасників тренінгів знайомили з поняттям стресу, особливостями його природи та можливостями взаємодії з ним, про ефективні способи роботи зі стресом.

Під час арттренингів під опікою фахових тренерів кожен учасник міг працювати над відновленням власного ресурсу, формуванням навичок психологічної пружності.

Групи підтримки для родин загиблих захисників

Veteran Hub разом з ГО "Вільний Вибір" проводили безоплатні онлайн-групи підтримки для сімей загиблих військовослужбовців, аби вони не залишились наодинці з власним горем.

Зустрічі вела психотерапевтка Валентина Проніна, яка з 2016 року працює з ВПО, учасниками бойових дій та членами їхніх родин, а також членами сімей загиблих військовослужбовців.

Проект з психологічної допомоги на Буковині

У Чернівцях реалізовувався проєкт "НЕ сам на сам: надання психосоціальної, інформаційної та культурно-освітньої підтримки дорослим та дітям, які постраждали від російської військової агресії" від БФ "Суспільні ресурси та ініціативи". Експерти проводили особисті та групові консультації, інформаційно-навчальні семінари, лекції та тренінги, а також працювала артстудія та ігрові гуртки для дітей.

ПРАВОВА ДОПОМОГА ПОСТРАЖДАЛИМ ВІД ВІЙНИ

Доступ до рівних прав в українців – один із давніх пріоритетів Фонду. Після повномасштабного вторгнення ми спрямували свої зусилля у цій сфері на допомогу постраждалим від злочинних дій росії.

Ми підтримували численні проєкти щодо правових консультацій найбільш вразливих груп: внутрішньопереміщених осіб, біженців до країн ЄС, родин загиблих і зниклих безвісти героїв тощо. Одночасно з цим працювали підтримані нами правові консультації для військовослужбовців.

Завдяки цим проєктам десятки тисяч постраждалих отримали безпосередню правову допомогу, а мільйони – ознайомились з правопросвітними інформаційними матеріалами.

Допомога постраждалим від Мережі Правового Розвитку

Мережа правового розвитку, яка була ключовим партнером Фонду у сфері правової допомоги для постраждалих від війни, створила та координувала спілку з 19 правозахисних організацій у регіонах України "Солідарність та справедливість". Юристи консультували переселенців щодо того, як відновити втрачені документи, отримати відшкодування за зруйноване майно, знайти житло і роботу, влаштувати дітей в навчальні заклади.

Мережа запустила дистанційні сервіси правової допомоги, працювала в транзитних центрах для переселенців, створила портал для правової підтримки українців закордоном. З 24 лютого безпосередню допомогу від Мережі отримало вже понад 10 тисяч осіб, багато з них – саме переселенці.

На порядок більше людей дізналися про свої права самостійно, через правопросвітні матеріали, які створювала Мережа. Загалом експерти підготували вже сотні публікацій на різноманітні теми, що стосуються права в часи війни. З 24 лютого більше мільйона осіб скористалися цими матеріалами.

Піклування про родини бійців

Перший жіночий ветеранський простір "Рехаб" надавав безоплатну інформаційну, консультаційну, юридичну допомогу родинам захисників. Команда проєкту наголошувала: у той час, коли наші Герої здобувають перемогу, варто турбуватися про їхні сім'ї. Колектив фахівців у Будинку воїна у Львові опрацював близько 80 звернень на місяць.

ДОПОМОГА ЗАХИСНИКАМ І ВОЛОНТЕРАМ

Після повномасштабного вторгнення сотні тисяч українців приєдналися до сил оборони. Це різко збільшило потреби захисників: від автомобілів та бронезилетів до пального та медицини.

Ми розуміли: допомагаючи нашим захисникам, ми зробимо так, щоб постраждалих цивільних було менше. Ми допомагали з закупівлею засобів індивідуального захисту, аптечок, бензину, коптерів та іншого реманенту.

Ми надавали кошти на центри підготовки захисників, зокрема і операторів БПЛА, допомагали готувати військових капеланів і підтримували систему добровільного рекрутингу висококласних спеціалістів для найбільш боєздатних військових частин.

Паралельно з цим, ми запустили масштабну програму підтримки волонтерських організацій, даючи кошти не лише для закупівель, але й на адміністративні витрати. Проєкт "Тримаймо стрій" мав на меті допомогти волонтерським спільнотам, які щодня допомагають десяткам тисяч українців. 21 організація отримала кошти на своє функціонування: оренду приміщень та складів, бензин, винагороди для волонтерів та адміністративного персоналу.

Поки наші захисники тримають фронт, ми, в тилу, докладемо усіх зусиль, щоб забезпечити їх найнеобхіднішим.

**Війна перетворилась на марафон.
Наша задача – зберігати ритм і
тримати стрій, допомагаючи як
захисникам, так і тим, хто також
їм
допомагає – волонтерам.**

Ольга Гальченко

ТРИМАЙМО СТРІЙ

Волонтерський рух показав небачену єдність, витримку та силу. Всього за кілька місяців десяткам тисяч українських волонтерів вдалось сформувати справжню спільноту, яка ефективно реагує на нові й нові виклики цієї війни, консолідується та підтримує одне одного.

Разом із Європейським Союзом ми вирішили підтримати цю спільноту і в квітні оголосили конкурс “Тримаймо стрій”, орієнтований на підтримку волонтерських та ветеранських об’єднань. Подавати заявки можна було як на проектну діяльність, пов’язану з пріоритетами конкурсу, так і на закупівлі необхідного обладнання чи захисту для тих, ким опікується організація – транспорт, засоби захисту, генератори, засоби зв’язку.

За дві хвили конкурсу наш Фонд розглянув 164 заявки та підтримав 21 ініціативу на понад 11,5 млн гривень.

Ми прагнули інституційно підтримати роботу волонтерських та ветеранських об'єднань, які разом зі своїми спільнотами та місцевими громадами прокладають шлях до української перемоги.

11,5 мільйонів гривень
надали волонтерам

21 ініціативу
підтримали

173 заявок
надійшло

ХТО МІГ БРАТИ УЧАСТЬ У КОНКУРСІ

Організації, що допомагають постраждалим цивільним

Організації, що допомагають військовим та ветеранам

ТЕМАТИЧНІ ПРОІРИТЕТИ

Закупівля та доставка допомоги захисникам України

Взаємодопомога та самоорганізація у прифронтових громадах

Відновлення безпечного середовища у постраждалих громадах

Турбота про родини загиблих

Допомога внутрішньо переміщеним особам

Інші ініціативи для допомоги постраждалим та зміцнення солідарності

КАРТА ПІДТРИМАНИХ ІНІЦІАТИВ

ПЕРЕМОЖЦІ КОНКУРСУ "ТРИМАЙМО СТРІЙ"

Завданням конкурсу було підтримати організації, що виникли ще до 2022 року і вже мають волонтерський досвід допомоги військовим, ветеранам АТО/ООС та постраждалим від російської агресії цивільним. Це також було однією з умов участі в конкурсному відборі.

Ми підтримали не лише їхні проєктні ідеї та важливі закупівлі, але й надали інституційну підтримку, аби забезпечити сталість роботи команди, налагоджену логістику тощо.

В рамках конкурсу ми підтримали роботу 21 волонтерської організації, а саме:

- БО "Благодійний Фонд "Харків з тобою"
- ГО "Асоціація учасників та інвалідів АТО"
- Перший жіночий ветеранський простір "РеХаб"
- БО "Громадський фонд "Суми"
- ГО "Щасливі діти"
- БО БФ "Центр реабілітації та реадaptaції учасників АТО/ООС та їх родин "ЯРМІЗ"
- БО "Благодійний фонд "Сестра милосердя"
- ГО "Ветеранс ХАБ ОДЕСА"
- ГО "Простір можливостей"
- БО "Благодійний фонд Сергія Притули"
- ГО "Асоціація приватних роботодавців" волонтерська ініціатива "Харківські мурахи"
- ГО "Всеукраїнський правозахисний рух "Юридична сотня"
- Молодіжна організація "Пласт – Національна скаутська організація України"
- БО "Благодійний фонд "Подільська громада"
- БО "Благодійний фонд "МИР І КО"
- ГО "Бачити серцем"
- БО "Благодійний фонд "Соціальні Стратегії"
- ГО "Допоможи Фронту"
- ГО "Всеукраїнська Асоціація Донорів України"
- БО "Запорізький благодійний фонд "Єврейський Общинний центр Мазаль Тов"
- ГО "Рух "Чисті серця"

На відміну від більшості схожих конкурсів, в рамках "Тримаймо стрій" підтримані організації могли використовувати частину допомоги для безпосередньої допомоги захисникам (окрім летального озброєння).

Таким чином волонтери могли підсилити підрозділи, з якими вони працюють, організувати доставку вантажів тощо.

ПСИХОЛОГІЧНА ПІДТРИМКА ВОЛОНТЕРІВ

"НА ХМАРІ"

Проєкт "На хмарі" від Інституту лідерства та управління УКУ передбачав створення безпечного та комфортного середовища для зустрічей команд українських ГО, їх співпраці, натхнення та навчання, а головне – для підтримки одне одного. "На хмарі" не можна назвати звичайним простором, адже це місце, де кожен може знайти орієнтири для своєї подальшої діяльності в цей складний та визначальний час.

В першу чергу, проєкт полягав у серії заходів зосереджених на підтримці ментального здоров'я, відновленні ресурсів, розвитку стійкості та адаптивності представників громадського сектору в сучасних умовах. Також передбачався менторський супровід організацій та волонтерів, а також створення інтелектуального майданчика для обговорення майбутнього України.

АРТ-ТЕРАПІЯ

Три години, на які ти повністю або майже повністю абстрагуєшся від щоденних проблем, для когось зараз звучить як давно забута розкіш. Але щоб наблизити Перемогу, звідкись потрібно черпати сили. Таким джерелом сил для ужгородських волонтерів став плейбек-театр.

В Ужгороді ГО "Щасливі діти" проводили зустрічі з арттерапії для волонтерів. Крім плейбек-театру, волонтери вчилися малювати та брали участь в інших заходах.

ІНШІ ПРОЄКТИ З ПІДТРИМКИ ЗАХИСНИКІВ

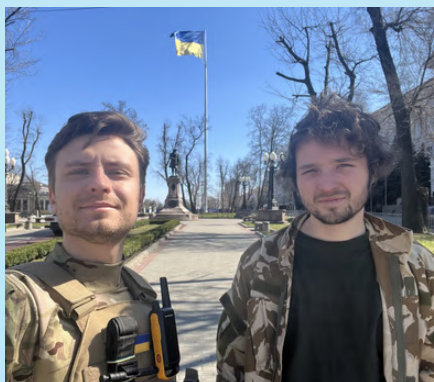
Протягом року, і особливо в перші місяці після початку повномасштабного вторгнення, Фонд активно допомагав захисникам України. Ми покрили більше ніж півсотні запитів від різних частин та груп у точках, що знаходяться на лінії фронту або неподалік від неї: амуніція, дрони, пальне, товари медичного призначення та інше. Це те найменше, що ми могли зробити в перші дні війни, щоб віддати належне нашим захисникам.

Значна частина з підтримки, яку ми надавали чи продовжуємо надавати, залишиться неопублічною до перемоги. На щастя, про деякі проєкти ми можемо розповісти вже.

НАВЧАННЯ УПРАВЛІННЯ БПЛА

Створений у квітні 2022 року Центр підготовки операторів БПЛА "Крук" став однією з найпопулярніших льотних шкіл у Києві. "Крук" уже випустив понад тисячу курсантів. Крім військових, курс можуть пройти і цивільні, які прагнуть опанувати управління БПЛА з ухилом на його застосування під час бойових дій. Фонд є одним з партнерів Центру "Крук".

РЕКРУТИНГ ДЛЯ АРМІЇ

За підтримки Фонду рекрутингова компанія Lobby X запустила проєкт з громадського сприяння розробці та впровадженню нової системи рекрутингу до ЗСУ, що має усунути вади мобілізаційних практик радянського типу.

КАПЕЛАНИ В ГОСПІТАЛЯХ

Окрім медичної допомоги, поранені бійці в госпіталях часто потребують духовної підтримки від священнослужителів своїх релігій. Завдяки співпраці Фонда та ГО "Елеос" МОЗ видало Наказ про те, що капелани можуть перебувати на території госпіталів та надавати допомогу солдатам, що перебувають на лікуванні.

ПРИТЯГНЕННЯ РОСІЇ ДО ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА ЗЛОЧИНИ

Ми переконані, що після закінчення війни всі, хто приймав рішення і втілював воєнні злочини, мають бути покарані. Для цього ми підтримуємо ініціативи, які збирають та документують усі злочини росії в Україні. Крім фіксації злочинів проти людяності, убивств цивільних та зумисного знищення цивільної інфраструктури, порушень женеvських конвенцій та інших правил та звичаїв ведення війни, наші партнери вперше в історії детально фіксують також усі злочини проти довкілля – від мінування полів до знищення лісів та зумисного забруднення водою.

Паралельно ми підтримуємо численні проєкти, направлені на моніторинг дотримання санкцій проти росії та розширення їх дії. Адже росію необхідно перемогти не лише на полі бою, але й економічно, аби вона більше не мала змоги відновити агресію у майбутньому.

Крім моніторингу та документування, ми підтримуємо проактивну міжнародну адвокацію щодо притягнення росії до відповідальності, збільшення економічної та військової підтримки України, накладання нових обмежень щодо агресора.

Важливість цієї роботи визнається на міжнародному рівні і через відзнаки, які отримали наші партнери та грантери у 2022 році, в тому числі премія Right Livelihood Award, премія "Відкрите суспільство" та Нобелівська премія миру.

Є багато викликів на шляху до правосуддя. Але вони не повинні зупиняти нас у рішучих зусиллях притягнути росію до відповідальності. Ми знаходимося на самому початку довгої подорожі.

Роман Романов

Коаліція "Україна. 5 ранку"

Фонд підтримує діяльність Коаліції правозахисних організацій "Україна. 5 ранку", які збирають та документують воєнні злочини і злочини проти людяності, вчинені в ході російської збройної агресії в Україні. Коаліція займається документуванням воєнних злочинів і злочинів проти людяності, скоєних у ході російської збройної агресії проти України, інформуванням громадськості в Україні і за кордоном про найтяжчі злочини під час російської агресії в Україні та сприянням створенню спеціальних механізмів притягнення до відповідальності владної верхівки рф за скоєння злочину агресії проти України. 8 червня Центральноєвропейський університет (CEU) обрав Коаліцію переможцем своєї щорічної премії CEU Open Society Prize.

Карта руйнувань

За підтримки Фонду, ГО "Антикорупційний штаб" запустив "Карту Руйнувань" — діджитал інструмент, який дозволяє фіксувати наслідки російського вторгнення в Україну. На мапу аналітики Штабу з перших днів війни вносять світлини зруйнованих або пошкоджених цивільних об'єктів: будинків, шкіл, церков, стадіонів тощо. Такі фото Штаб знаходить і додає власноруч із зазначенням точної адреси та координат.

У довгостроковій перспективі матеріали з мапи будуть використані у Міжнародному Кримінальному Суді як доказ воєнних злочинів росії в Україні. Окрім того, після закінчення війни Карта Руйнувань продовжить життя і буде об'єднана із картою Ремонтів.

12 728

Об'єкти зруйновані/пошкоджені

2 168

Об'єкти відновлені/в процесі відновлення

2 893 138 721

Сума коштів відновлення об'єктів, зафіксованих на карті

"росія заплатить"

Фонд підтримав Проєкт KSE Institute зі збору, оцінки й аналізу інформації про матеріальні втрати України від війни. Експерти готують аналітику щодо руйнувань та збитків, які завдала росія, а також підтримує [сайт](https://damaged.in.ua/) з аналітикою руйнувань — <https://damaged.in.ua/>

Сайт містить щотижневі звіти проєкту про оцінку збитків різних галузей економіки, дозволяє переглядати аналітику руйнувань за областями, а також має окремий розділ з візуалізацією інформації про руйнування, зібраної на основі супутникових даних та зображень з дронів.

Моніторинг знищення системи охорони здоров'я

Аналітичний звіт "[Як росія нищить українську систему охорони здоров'я](#)" презентували Український центр охорони здоров'я, Міжнародний фонд "Відродження" і Лабораторія законодавчих ініціатив. Експерти дійшли висновку, що знищення медичних закладів є складовою частиною комплексної стратегії росії у війні проти України з метою створення нестерпних умов для існування місцевого населення.

Економічні втрати від тимчасової окупації Криму

Центр економічної стратегії на замовлення Представництва Президента України в Автономній Республіці Крим і за підтримки Фонду провів [дослідження](#) щодо економічних втрат від окупації Криму. За підрахунками експертів, економічні втрати склали \$135 млрд, або близько 75% ВВП України у 2013 році.

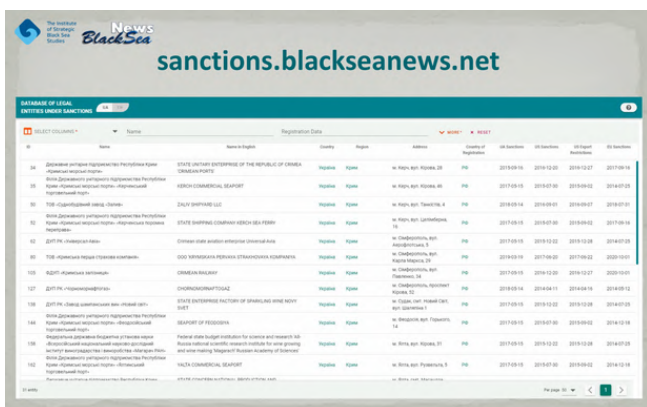
Оцінка втрат необхідна, щоб компенсувати ці втрати через міжнародні суди, зобов'язавши російську федерацію виплатити відповідні суми або заарештувавши активи суб'єктів, причетних до окупації, в Україні або навіть за кордоном.

МОНІТОРИНГ САНКЦІЙ

У 2022 році Фонд посилив підтримку координації та вдосконалення міжнародних санкцій для більш ефективної санкційної політики проти росії.

ОНЛАЙН-БАЗА САНКЦІЙ

Команда Інституту чорноморських стратегічних досліджень розробила та регулярно оновлює унікальну онлайн-базу даних, яка містить повну інформацію про поточні санкції України, ЄС та США проти юридичних осіб, пов'язаних з росією, а також про те, як санкції синхронізуються між країнами.

САНКЦІЇ ДЛЯ ВПК

Фонд підтримує також проєкт Trap Aggressor, який створює аналітику, щоб зробити санкції ефективними. Експерти розслідують найбільш поширені схеми уникнення санкцій російською федерацією, встановлюють осіб причетних до військової розмашини, на яких потрібно накласти санкції, та знаходять способи як зупинити ланцюжки світових поставок до рос ОПК. Інформація, яку вдається знайти аналітикам Trap Aggressor, вони передають в НАЗК та МЗС.

НОВІ САНКЦІЇ ДЛЯ РОСІЇ

Аналітичний центр Strategy 21 зосередив свою роботу на адвокації санкцій з акцентом на енергетику, технології та військову промисловість для створення обґрунтованого додаткового списку підприємств рф, яких немає в поточних санкційних списках. Влада України, США, міжнародні інституції та країни-члени ЄС використовують дані моніторингу наших грантоотримувачів для забезпечення ефективного дотримання вимог та підвищення ефективності санкцій.

САНКЦІЇ ДЛЯ ЕНЕРГЕТИКИ

Аналітичний центр Dixi Group підготував аналітичні матеріали та випустив серію публікацій з метою дослідження закордонних зв'язків російських енергетичних компаній для розробки пропозицій щодо розширення санкцій, які б обмежили міжнародний вплив російського енергетичного сектору.

Зокрема, було випущено окремі матеріали про такі компанії як Роснефть, Росатом, Новатек, Лукойл, Інтер Рао та інші.

АДВОКАЦІЯ ПРИТЯГНЕННЯ РОСІЇ ДО ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ТА ВІДШКОДУВАННЯ ЗБИТКІВ

Трибунал для воєнних злочинців

За підтримки Фонду ГО "Трибунал" здійснював у Франції активну адвокацію створення трибуналу для покарання росіян, що винуваті у злочинах проти України.

Завдяки проєкту Франція почала роботи зі створення такого спеціального трибуналу для злочину російської агресії в Україні. Для цього залучили європейських та українських представників. Про це заявило Міністерство закордонних справ Франції.

У МЗС Франції зазначили, що боротьба з безкарністю за злочини, скоєними в Україні, є пріоритетом для Франції. Тому країна допомагає українській прокуратурі та Міжнародному кримінальному суду розслідувати злочини.

Механізми відшкодування збитків

Ми підтримали проєкт Центру Дністрянського щодо розробки пропозицій та концепцій правових і дипломатичних механізмів відшкодування збитків, заподіяних російською агресією. Експерти також прагнули підвищити суспільну обізнаність із різних аспектів цього процесу та сприяти публічному обговоренню проблеми та пропозицій її вирішення.

В результаті проєкту експерти створюють ефективні юридичні та дипломатичні механізми відшкодування за збитки, заподіяні російською агресією в Україні, визначають комплекс заходів, які необхідно вжити потерпілим для отримання відшкодування.

Також вони допомагають розробляти міжнародні та національні моделі відшкодування для України із урахуванням інших випадків постконфліктного врегулювання.

Дослідження громадської думки в Європі щодо покарання росії

Більшість жителів Франції підтримує покарання для президента РФ Володимира Путіна за агресію проти України. Про це свідчать результати соціологічного дослідження французької компанії OpinionWay, які було презентовано на конференції "Чи можлива безпека в Європі без засудження злочину агресії?".

Дослідження було проведено на замовлення асоціації Unis pour l'Ukraine та за участю Фонду "Відродження".

Конфіскація російських активів

Аналітичний центр Dixi Group здійснював системний Моніторинг ініціатив щодо конфіскації російських активів для відбудови України. Аналітики організації на щомісячній основі готували аналітику щодо політики у сфері конфіскації активів, заяв високоставлених чиновників щодо цієї теми тощо.

Ця діяльність поєднувалась із заходами щодо адвокації щодо конфіскації активів на користь України, а також підтримки економічної та енергетичної стійкості України

Публічні акції з закликами щодо покарання росії

За підтримки та у співпраці з Фондом у країнах ЄС проходили численні зустрічі, акції, флешмоби, покликані донести думку про необхідність притягнення росії до відповідальності за свої злочини.

Наприклад, 2 липня перед посольством росії у Гаазі команда Медійної ініціативи за права людини спільно з нідерландською фундацією "Get Together for Ukraine" проводила артперформанс "Україна. Після вторгнення", під час якого представила кілька фотографій відомих українських фоторепортерів з однойменної виставки. Ці фотографії можна було також побачити в галереях Гааги.

У Відні українські та іноземні екологічні організації об'єдналися, щоб виступити проти членства росії в Міжнародному агентстві з атомної енергії. Акція протесту пройшла 26 вересня під час 66-ї сесії Генеральної конференції МАГАТЕ. Учасники демонстрації, які представляли географічно близькі до України країни, влаштували перформанс – вони впали на землю після сигналу тривоги.

ЗЛОЧИНИ ЕКОЦИДУ

Документуванням злочинів росії займаються і природоохоронні організації, зокрема ті, які Фонд підтримує спільно з Посольством Швеції в Україні, у рамках Ініціативи з розвитку екологічної політики й адвокації в Україні (EPAIU).

ДОВКІЛЛЯ МАРІУПОЛЯ

Громадська організація "Ініціативна група "Разом!" з Маріуполя займається фіксуванням і оцінкою впливу російських воєнних злочинів на стан довкілля в Маріуполі. Командою було напрацьовано експертні рекомендації щодо першочергових кроків для довкілля Маріуполя після його деокупації.

ДОВКІЛЛЯ МИКОЛАЇВЩИНИ

Громадська організація "Кінбурн" фіксує екозлочини на території двох громад Миколаївської області та створює електронну мапу отриманих даних. На основі цих даних вони розроблятимуть рекомендації для керівництва громад з відновлення довкілля після закінчення бойових дій.

ЗБІР ІНФОРМАЦІЇ З СОЦМЕРЕЖ

Активісти "Екодії" збирають інформацію з медіа і соцмереж щодо подій, які завдають шкоди довкіллю. Зібрані дані попередньо обробляються та передаються Міндовкілля. Організація також бере активну участь в міжнародній адвокації санкцій проти російського енергетичного комплексу.

ЗБІР ІНФОРМАЦІЇ ЧЕРЕЗ ДОДАТОК

Громадська організація "Збережи Дніпро" збирає та фіксує докази умисних злочинів росії проти довкілля через свій додаток SaveEcoBot, яким користуються сотні тисяч українців. Українці можуть сфотографувати та описати наслідки злочину і передати його екологам, які проаналізують і систематизують ці факти.

СТІЙКІСТЬ, РЕФОРМИ ТА ЄВРОІНТЕГРАЦІЯ

Попри усі негативні наслідки повномасштабної війни, у 2022 Україна продовжувала позитивні зміни та реформи, які допомагали їй зберегти стійкість перед ворогом.

Одним з ключових поштовхів для продовження реформ стала Євроінтеграція. Фонд протягом десятиліть просував ідею майбутнього членства України в ЄС, а у 2022 зробив значний внесок у підтримку успішних зусиль з моніторингу та просування імплементації Угоди про асоціацію та отримання Україною статусу кандидата в ЄС.

Ми допомагали уряду формувати політики, підтримуючи аналітичні центри та експертів. Це була робота з численними невідомими, адже не існувало міжнародного досвіду, який можна було б накласти на події в Україні. Попри це, спільні дії громадськості та влади допомогли стабілізувати ситуацію в ключових сферах життя країни.

Ми підтримували проекти в сфері дослідження міграції, допомагали знайти способи зробити українську енергетику сильнішою та більш незалежною, медицину, освіту соціальні служби і навіть антикорупційну інфраструктуру – такими, що працюють і допомагають українцям долати труднощі.

Усе це разом дозволило українським інституціям вистояти під впливом численних негативних факторів, а подекуди навіть стати міцнішими.

Сьогодні, внаслідок російської агресії, ЄС теж переживає кризу. Але я сподіваюсь, вона буде розглянута ним як можливість. Зокрема і можливість відіграти свою "історичну роль" – збереження миру, стабільності і безпеки на континенті.

Дмитро Шульга

ВІД УГОДИ ПРО АСОЦІАЦІЮ ДО КАНДИДАТСТВА В ЧЛЕНИ ЄС

Фонд зробив значний внесок у підтримку успішних зусиль з моніторингу та просування імплементації Угоди про асоціацію та отримання Україною статусу кандидата в ЄС. Коли Україна подала заявку на членство в ЄС у лютому 2022 року.

Наші грантоотримувачі – "Інститут економічних досліджень та політичних консультацій", "Суспільство та довкілля" та інші брали активну участь у заповненні анкет для аналізу прогресу інтеграції України до внутрішнього ринку ЄС, поточний стан справ у різних секторах з готовністю України до вступу в ЄС.

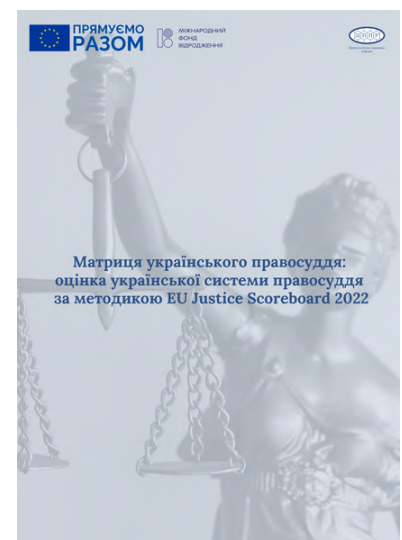
Експертна підтримка Комітету ВР з Євроінтеграції

Завданням Комітету з питань інтеграції України до ЄС є аналіз усіх законопроектів, що надходять на розгляд Верховної Ради щодо того, чи сумісні вони з правом Європейського Союзу. За підтримки Фонду, фахівці з законодавства ЄС опрацювали та надали висновки до десятків законопроектів. Це, зокрема, проекти законів про економічний паспорт, про громадянство, про захист персональних даних українців, про екологічне страхування, про електронні комунікації та інші. Під час аналізу законопроектів фахівці досліджували, чи відповідають запропоновані у них положення праву Європейського Союзу та зобов'язанням України за Угодою про асоціацію, а пізніше за зобов'язаннями України як кандидатки на вступ до ЄС.

Аналіз відповідності української системи правосуддя до вимог ЄС

В жовтні 2022 року Центр політико-правових реформ за підтримки Європейського Союзу та Міжнародного Фонду "Відродження" у межах грантового компонента проекту EU4USociety презентував власні результати оцінювання української системи правосуддя за методикою EU Justice Scoreboard.

Експерти виокремили її переваги та недоліки, а також визначили подальші пріоритетні напрямки проведення судової реформи в процесі євроінтеграції. Дослідження може стати відправною точкою для регулярної оцінки українського правосуддя та його порівняння з системами країн-членів ЄС.

1ST ACCESSION EXCHANGE FORUM

За фінансової та організаційної підтримки Фонду Центр “Нова Європа” провів дводенний 1st Accession Exchange Forum, за участю високих урядовців та провідних експертів у Києві. Форум було присвячений обміну думками щодо процесу вступу країн-кандидатів до ЄС, обговоренню передових практик, нових ідей та отриманих уроків, а також дослідженню можливостей у відносинах між Європейським Союзом, країнами Східної Європи та Західних Балкан. Участь у Форумі взяли віцепрем’єрка з питань європейської та євроатлантичної інтеграції України, Заступник керівника Офісу Президента України, Голова Представництва Європейського Союзу в Україні та інші експерти й високопосадовці.

Дискусійні панелі були присвячені таким питанням як: Статус кандидата в ЄС для України та Молдови, а також потенційного кандидата для Грузії: шлях до членства; Західні Балкани та Східна Європа в однаковому ракурсі: реформи, перспективи та синергія для прискорення процесу вступу; Роль парламентів у процесі вступу: політичний консенсус щодо реформ вступу як рушія успіху; Війна росії проти України: наслідки для процесу вступу до ЄС; Поетапний вступ і реформа методології розширення: як прискорити членство в ЄС?

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ЗЕЛЕНИЙ КУРС

Європейський зелений курс (ЄЗК) – стратегічний політичний курс, проголошений Європейською комісією наприкінці 2019 року з метою подолання викликів, пов'язаних зі зміною клімату та деградацією довкілля шляхом трансформації ЄС до сучасної ресурсно-ефективної та конкурентоспроможної економіки. Однією з ключових цілей ЄЗК є досягнення кліматичної нейтральності Європейського континенту до 2050 року, зокрема шляхом впровадження природоорієнтованих рішень.

Україна оголосила свої наміри доєднатися до ЄЗК. Крім цього, дотримання вимог ЄЗК є важливою складовою руху України до ЄС. Саме тому грантери Фонду активно працювали з тематикою ЄЗК, розробляючи аналітику, просуваючи її серед стейкхолдерів та проводячи публічні консультації щодо поступу України в цій сфері.

Зокрема, МБО "Екологія-Право-Людина" провела аналіз відповідності державної політики України цілям Європейського зеленого курсу у трьох ключових сферах: збереження біорізноманіття, поводження з відходами та управління лісами,

АДВОКАЦІЯ В ЄС

Аналітичний центр "Нова Європа" провів ефективну адвокаційну кампанію в країнах-членах ЄС, щоб надати аргументи та заохотити країни-члени підтримати Україну в її намірах щодо членства та надати ширшу підтримку Україні у протистоянні ворогу, як спільного безпекового інтересу для демократичного світу.

ВИВЧЕННЯ ДОСВІДУ

Центр "Нова Європа" за підтримки Фонду відвідав три держави з абсолютно різними історіями руху до ЄС: Хорватію – як країну, яка спромоглася стати членом ЄС; Чорногорію, яка рівно десять років веде переговори про вступ і за цей час закрила лише три переговорні глави з 33-х, а також Північну Македонію, що стала кандидатом одночасно з Хорватією, але впродовж 17 років не могла розпочати переговори. Мета – дослідити, як Україні уникнути помилок інших держав і не затягнути переговори про вступ до ЄС на десятиріччя

УПРАВЛІННЯ КОРДОНАМИ

ГО "Європа без бар'єрів" здійснив аналіз де-факто чинної моделі управління кордонами в Україні та огляд альтернативних способів вирішення питань управління кордонами – як у сусідніх країнах, так і в "сусідніх" сферах діяльності, і спрямована на формулювання сенсів і здійснення перших кроків до нової, цілісної, раціональної і високоефективної моделі управління українськими кордонами.

Робота складається з трьох частин, у першій з яких розглянуто адміністративний аспект ІУК – міжвідомчі взаємини та комунікацію, у другій – механізми розбудови та утримання прикордонної інфраструктури в Україні та інших країнах, а в третій – питання концесії та інших прикладів державно-приватного партнерства як можливих моделей для інвестування та залучення бізнесу до розбудови кордону.

СОЦІОЛОГІЧНІ ОПИТУВАННЯ

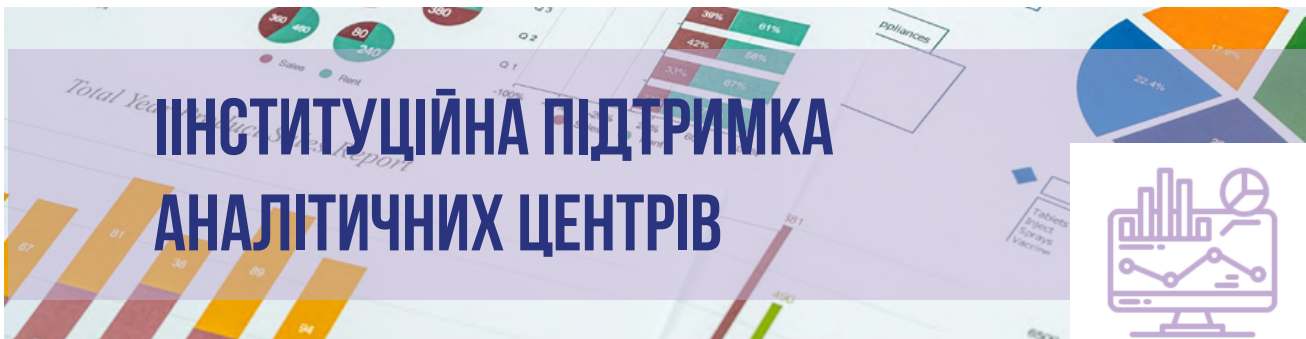
Фонд "Демократичні ініціативи" імені Ілька Кучеріва разом із соціологічною службою Центру Разумкова провели серію соціологічних досліджень, що стосувалися питань оцінки європейського руху України, суспільних настроїв українців, їх очікувань щодо війни тощо.

Соціологічна агенція InfoSapiens на замовлення "Вокс Україна" за підтримки Міжнародного фонду "Відродження" та Посольства Швеції в Україні провела всеукраїнське онлайн-опитування громадської думки щодо сприйняття реформ українцями.

Виявилось, що позитивне ставлення українців до усіх названих в опитуванні реформ переважає над негативним. До найбільш важливих (відповіді "дуже важлива" та "скоріше важлива") реформ, на думку українців, належать цифровізація державних послуг, реформа армії, децентралізація, медреформа та створення антикорупційних органів.

Головними перепонами на шляху реформування держави учасники опитування вважають протидію зацікавлених у збереженні поточного стану речей сторін (64,9% респондентів).

Нині аналітичні центри виконують найрізноманітнішу роботу: досліджують наслідки війни, аналізують майбутнє України, а також активно волонтерять. У 2022 році за сприяння Швеції ми продовжили надавати гранти на дослідження та інституційний розвиток для аналітичних центрів, завдяки яким вони можуть довгостроково планувати свою діяльність. Одночасно, ми допомагаємо їм розвиватися та зростати, збільшувати свій вплив.

У 2023 році ми надали підтримку 16 аналітичним центрам, зокрема підтримку отримали аналітичний відділ фонду "Повернись живим", центр "Нова Європа", "Агенція журналістики даних" та інші. Вони отримали підтримку до кінця 2022 року, яка складається із зарплати для команди, коштів на проведення досліджень та інших напрямів.

Для аналітичних центрів ця підтримка допомогла не лише зберегти діяльність, але й дослідити актуальні проблеми України, надати рекомендації органам влади, отримати унікальні дані про суспільство під час повномасштабної війни.

Завдяки проєкту органи влади при прийнятті рішень про відбудову чи євроінтеграцію зможуть опиратися на дослідження, а не шукати швидких рішень. Ми хотіли підтримати сильні, перевірені організації, що готують якісну аналітику. Грант передбачає підтримку дослідницької команди та проведення дослідження – переважно, зарплатня команди, кошти на проведення досліджень та, в деяких випадках, адвокаційні поїздки в ЄС.

В рамках цієї ініціативи важливою була також підтримка університетських аналітичних центрів. Зараз відбувається відтік мізків – науковиці масово виїжджають з України. Важливо знайти формулу підтримати як тих, хто залишився, так і тих, хто виїхав з України, але хотів би підтримувати зв'язок з українською наукою.

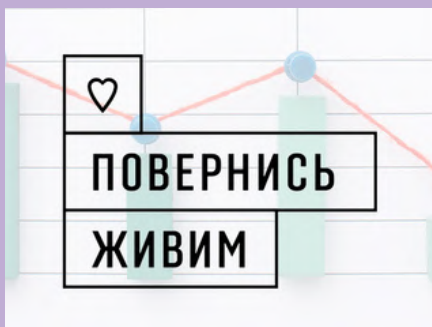
ПЕРЕМОЖЦІ КОНКУРСУ ГРАНТІВ НА ІНСТИТУЦІЙНУ ПІДТРИМКУ В МЕЖАХ ІНІЦІАТИВИ З РОЗВИТКУ АНАЛІТИЧНИХ ЦЕНТРІВ

В рамках конкурсу ми підтримали роботу 16 аналітичних центрів, а саме:

- Аналітичний відділ БФ "Повернись живим"
- Центр економічної стратегії
- Центр "Нова Європа"
- Аналітичний центр Cedos
- Інститут аналітики та адвокації
- Агенція журналістики даних
- Фондація DEJURE
- Інститут законодавчих ідей
- Міждисциплінарний науково-освітній центр протидії корупції в Україні (ACREC)
- Міждисциплінарний аналітичний центр при Київському національному університеті імені Тараса Шевченка
- аналітичний центр Київського університету імені Бориса Грінченка "ОсвітАналітика"
- Центр соціологічних досліджень Прикарпатського регіону
- Школа політичної аналітики НаУКМА
- Аналітичний центр УКУ
- Центр соціальних досліджень Сумського державного університету

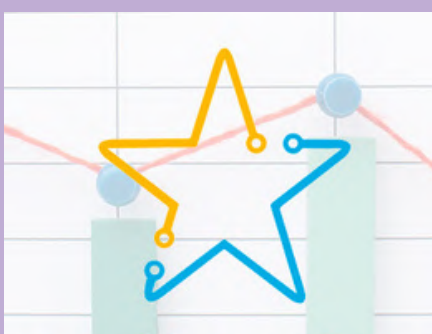

ПРИКЛАДИ ПРОЄКТІВ ГРАНТЕРІВ ІНІЦІАТИВИ

ПОВЕРНИСЬ ЖИВИМ

Аналітичний відділ "Повернись Живим" провів кілька досліджень, зокрема загальне безпекове дослідження щодо війни з росією і аналітику по ветеранському напрямку, адже кількість ветеранів збільшується і державі необхідно шукати нову модель роботи з ветеранами.

НОВА ЄВРОПА

Тематика Нової Європи - європейська та євроатлантична інтеграція, адвокація, комунікація з лідерами думок в країнах Європи та США. Організація не лише готувала якісну аналітику, але й успішно просувала її результати в колах західних дослідників.

CEDOS

CEDOS вивчає й аналізує вплив повномасштабного вторгнення на українське суспільство. Відбулось вже три хвили дослідження, що фіксує думки, переживання і дії людей в Україні у різні періоди. Організація є однією з небагатьох, хто активно працює над аналітикою в соціальній сфері.

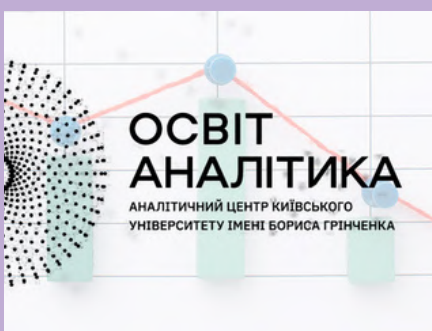
ІНСТИТУТ АНАЛІТИКИ ТА АДВОКАЦІЇ

Організація працювала над документами, що стосуються впровадження електронно товарно-транспортної накладної як для внутрішніх вантажоперевезень, так і перевезень у міжнародному сполученні з країнами ЄС.

ФУНДАЦІЯ DEJURE

Організація працювала над дослідженнями та аналітикою у сфері ювенальної юстиції. В умовах, коли в Україні, на жаль, збільшується кількість сиріт, вони прагнуть зробити систему усиновлення зручнішою та швидшою. Наш спільний проєкт стосуватиметься саме цього

ОСВІТАНАЛІТИКА

Організація досліджувала мультитест, який замінив ЗНО 2 2022 році, зокрема, як він впливатиме на перебіг і результати вступної кампанії. Інше дослідження стосуватиметься потреб Департаменту освіти і науки КМДА щодо забезпечення функціонування системи освіти міста Києва в умовах воєнного стану.

ШКОЛА ПОЛІТИЧНОЇ АНАЛІТИКИ НАУКМА

В центрі їх досліджень – війна, наративи "русского мира", аналітика щодо процесів у росії та на окупованих територіях. Також організація провела всеукраїнське опитування щодо форматів перемоги у війні, різні питання постконфліктного врегулювання, після воєнної відбудови, державної інформаційної політики тощо.

АГЕНЦІЯ ЖУРНАЛІСТИКИ ДАНИХ

Агенція завжди працює на межі аналітичного центру, ЗМІ та громадської організації. Організація аналізувала супутникові дані, щоб зробити інтерактивну карту руйнувань, а також готувала аналітику щодо розвитку міст України.

РЕФОРМИ В УКРАЇНІ: ОСВІТА, МЕДИЦИНА, ЕКОНОМІКА, ЕНЕРГЕТИКА, ПРАВОСУДДЯ

ЛІКАРНІ В УМОВАХ ВІЙНИ

Повномасштабна війна значно вплинула на систему охорони здоров'я. Через обстріли, руйнування чи повне знищення лікарень, медичні працівники вимушені шукати притулку у відносно безпечних регіонах України. Також чимало українців стали внутрішньо переміщеними. Лікарі західних областей стикнулися з новими викликами в організації роботи та змушені реагувати: змінювати підходи та ухвалювати швидкі рішення.

Український центр охорони здоров'я (УНС) аналізував зміни процесів у системі охорони здоров'я спричинені масштабним вторгненням росії в Україну, збирав практиків та експертів, аби почути різний досвід та поділитися ним з колегами.

Онлайн-дискусія ЯК ПРАЦЮЮТЬ ЛІКАРНІ В УМОВАХ ВІЙНИ?

ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ВЧИТЕЛЬСТВА

У відкритому доступі з'явився безплатний онлайн-курс "Підвищення кваліфікації педагогічних працівників: нові вимоги та можливості". Пройшовши його, педагоги отримають краще розуміння, як змінилася система підвищення кваліфікації, як їм знайти дійсно якісне навчання й за потреби обстояти свої права.

Курс створили у співпраці ГО "ЕдКемп Україна", Prometheus, ГО "Смарт освіта" за сприяння МОН України і підтримки МФ "Відродження". Він надає докладні роз'яснення, рекомендації та інструменти щодо нових можливостей у сфері підвищення кваліфікації педагогів.

Уроки в інклюзивному класі, де навчається дитина з труднощами управління власною поведінкою

16 ЛЮТОГО 13:00
YOUTUBE-КАНАЛ NUS.ORG.UA
ОНЛАЙН-ТРАНСЛЯЦІЯ

Наталія Плевага
Заступниця
директора з
навчально-
виховної
роботи

Тетяна Пересунько
вчителька
української
мови та
літератури,
методистка

Олена Федорченко
вчителька
фізики та
природозна-
вства

МОН
НАУКОВА
ОСВІТА

СМАРТ
ОСВІТА

МІЖНАРОДНИЙ
ФОНД
ВІДРОДЖЕННЯ

ІНКЛЮЗИНА ОСВІТА

Нова українська школа та ГО "Смарт освіта" за підтримки Фонду підготувала серію публікацій та серію онлайн-трансляції про інклюзивну освіту. Усі матеріали можна переглянути онлайн.

ПРОЗОРІСТЬ ВИДОБУВНИХ ГАЛУЗЕЙ

У 2022 році Фонд продовжив активно підтримувати впровадження кращих практик Ініціативи прозорості видобувних галузей (ІПВГ).

Зокрема, ми виступили одним з організаторів конференції "Роль ІПВГ у трансформації енергетики України". Під час заходу обговорювався вплив ІПВГ на зміни у видобувному секторі (зокрема, з огляду на глобальну трансформацію економіки та енергетики у зв'язку з проблематикою зміни клімату), а також енергетичний перехід та "екологізація" видобувних галузей.

УГОДИ ЕНЕРГОЕФЕКТИВНОСТІ

Національний екологічний центр України підготував аналітику про Впровадження концепції добровільних угод енергоефективності в умовах України. В аналітичному документі представлено огляд європейського досвіду впровадження добровільних угод енергоефективності. Переваги та недоліки таких угод, та доцільність їх впровадження в Україні. Також представлено пілотний варіант тексту Добровільних угод енергоефективності для України.

UKRAINIAN ENERGY SECURITY DIALOGUE

У конференції "Second Ukrainian Energy Security Dialogue", яку провів DiXi Group 1 грудня у Києві, взяли участь урядовці, фахівці галузі, експерти з України, країн ЄС та США. Учасники обговорили першочергові кроки щодо подолання енергетичної кризи в Україні, зміни та виклики у зовнішній енергетичній політиці ЄС, забезпечення стабільності енергетичних ринків, зменшення залежності від викопного палива, подальшу інтенсивну співпрацю між Україною, ЄС та США.

ЕНЕРГЕТИЧНА СТАЛІСТЬ

На панельній дискусії "Енергетична сталість України під час війни і після перемоги" експерти дискутували про ситуацію в енергетиці перед початком опалювального сезону та що необхідно зробити, аби стикатися з меншими загрозами в енергетичній галузі зараз та після перемоги.

Реформи кримінальної юстиції

У 2022 році ми продовжували підтримувати спільноту та сайт JUSTTALK, який розповідає про кримінальну юстицію простою і зрозумілою мовою. Мета спільноти – сформуванню нову культуру спілкування між професійними учасниками сфери кримінальної юстиції. І таким чином оздоровити професійне середовище. Окрім іншого, JUSTTALK дає голос людям інституцій кримінальної юстиції і робить їх повноправними учасниками фахових дискусій. Ініціатива хоче підтримати зусилля, спрямовані на вирішення проблем, з якими ви зіштовхуєтеся щодня.

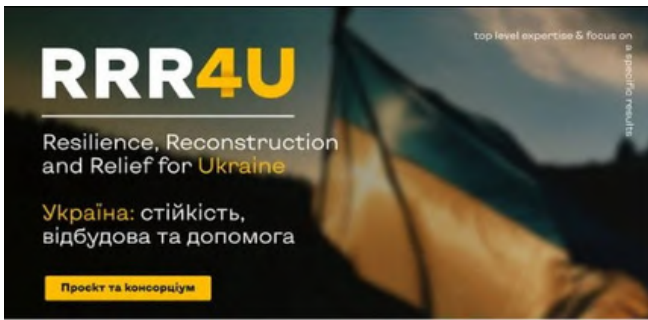
За підтримки Фонду та інших донорів організація провела щорічну конференцію #JustConf, присвячену ідеям, які змінюють кримінальну юстицію в Україні, та людям, які додають системі сенсів, руху та розвитку. Спікерами та спікерками конференції були справжні практики кримінальної юстиції: слідчі, детективи, судді, прокурори, та адвокати відібрані за результатами відкритого конкурсу.

Конференція викривачів корупції

За підтримки Фонду в партнерстві з НАЗК Міждисциплінарним науково-освітнім центром протидії корупції в Україні (ACREC) було проведено другу щорічну конференцію "Викривачі корупції в Україні: успіхи та виклики", що була присвячена питанням інституціоналізації, стратегії та тактики утвердження інституту викривання та захисту викривачів корупції в Україні, а також вдосконалення наявних механізмів захисту прав викривачів. Конференція стала не тільки важливою подією, але й діалоговим майданчиком для всіх залучених сторін.

КОНСОРЦІУМ "УКРАЇНА: СТІЙКІСТЬ, ВІДБУДОВА ТА ДОПОМОГА"

При підтримці Фондації відкритого суспільства та Фонду успішно функціонує консорціум RRR4U (Україна: стійкість, відбудова та допомога), що проводить аналітичну та адвокаційну роботу, спрямовану на забезпечення економічної стійкості України та надалі сприятиме справедливому, зеленому та орієнтованому на людей відновленню економіки України. Учасниками консорціуму, до якого увійшли провідні організації Центр Економічної стратегії, Діксі Груп, Інститут економічних досліджень та політичних консультацій та Інститут аналітики та адвокації, напрацьовано низку рекомендацій, що були представлені як іноземним стейкхолдерам, так і представникам уряду України.

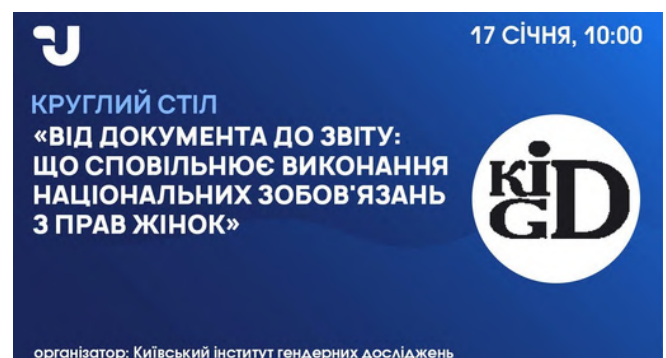

ГЕНДЕРНА РІВНІСТЬ

За підтримки Фонду, Київський інститут гендерних досліджень розробляв системи е-звітування щодо стану виконання державних документів з гендерної рівності на місцевому рівні. Аналітики й аналітичці розробили цілісний механізм з навчання ведення електронної звітності та організації електронного документообігу з гендерних питань із залученням всіх ланок (району, області та Нацсоцслужби).

У рамках проекту організація також створила внутрішній сайт Національної соціальної сервісної служби України "Звіти для НСССУ по гендерній рівності", який акумулює всю необхідну інформацію та може забезпечити швидке введення у курс справи навіть новачка, який щойно обійняв посаду гендерного відповідального.

Крім цього, аналітики проаналізували законодавчо визначену систему відповідальних органів та їх реальний стан на місцевому рівні, за завданням "Аналіз стану інституційного забезпечення політики гендерної рівності на місцевому рівні, підготовка текстового звіту та рекомендацій". За підтримки Фонду вони підготували аналітичний звіт Урядовий механізм забезпечення політики гендерної рівності, та Рекомендації за звітом.

ОЦІНКА РЕФОРМ

Аналітичний центр "Вокс Україна" за підтримки Фонду та Швеції організував конференцію, присвячену підсумкам зробленого владою за 2022 рік. Зокрема, аналітики презентували два продукти: всеукраїнське онлайн-опитування громадської думки щодо сприйняття українцями реформ, проведене соціологічною агенцією InfoSapiens на замовлення "Вокс Україна", та огляд ключових законодавчих регуляцій з початку повномасштабної війни.

Найбільше прогресували реформи спрямовані на протидію російській агресії та на зближення з Європейським Союзом. У першому напрямі була ухвалена низка законів: про санкції, про покарання колаборантів, про обмеження музичного продукту, книгорозповсюдження та інші.

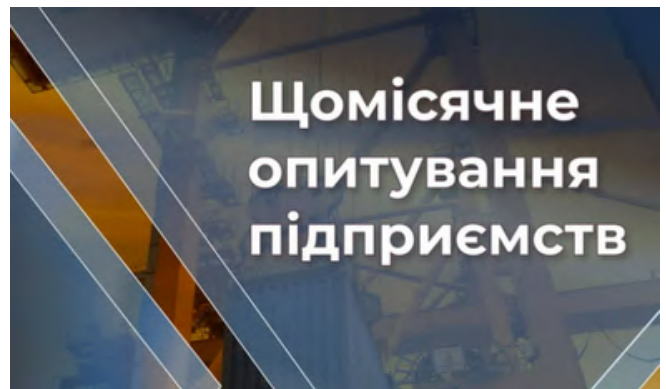

ВІДШКОДУВАННЯ ЗБИТКІВ

Прямі збитки українського бізнесу через агресію РФ уже становлять десятки мільярдів доларів США. Як бізнесу отримати відшкодування? Запрошуємо на дискусію "Збитки бізнесу через агресію: ефективні шляхи їх відшкодування". Організував захід Центр Дністрянського за Підтримки Фонду та ЄС.

ОПИТУВАННЯ БІЗНЕСУ

Інститут економічних досліджень та політичних консультацій проводив щомісячне опитування підприємств "Український бізнес під час війни". Опитування стосувались як загального становища бізнесу та його очікувань від держави, так і специфічних питань, наприклад, того, як відключення електроенергії вплинуло на роботу підприємств.

МОНІТОРИНГ ПАРЛАМЕНТУ

Рух "Чесно" протягом 2022 року продовжував моніторинг роботи українського парламенту. Зокрема, особливий акцент робили на дослідженні прозорості та відкритості парламенту та його комітетів.

Попри деякий прогрес у реформі парламенту, на думку дослідників, один із ключових напрямків – відкритість, прозорість та підзвітність громадянам – залишається незмінним, а в дечому його стан навіть погіршився під час повномасштабного вторгнення Росії в Україну. Після війни українцям знову доведеться посилено боротися за відкритість того, що вже кілька років тому стало здобутком суспільства.

ПЛАНУВАННЯ ВІДНОВЛЕННЯ ТА ВІДБУДОВИ

2022 приніс небачені раніше руйнування. Ми переконані, що лише відкрита і взаємно-відповідальна співпраця громадян та влади може зробити відновлення України ефективним та успішним.

Після закінчення війни, ми матимемо унікальний шанс побудувати нову Україну, яка буде кращою, ніж до війни. Тільки прозорі та підзвітні процеси відновлення та відбудови можуть бути ефективними та популярними серед громадян.

У 2022 ми допомагали планувати процеси та створювати плани майбутнього відновлення, як на рівні загальної державної політики, так і на рівнях профільних напрямків, наприклад, медицини, освіти тощо. Ми адвокатували тему відновлення на міжнародному рівні та створювали майданчики для взаємодії громадянського суспільства та влади всередині України. Ми допомагали громадам підготувати фахівців, що зможуть працювати над відновленням і досліджували кращі практики, на яких має ґрунтуватись їх підхід.

Громадянське суспільство має бути не просто формально залучатися до обговорень, а отримати ресурси, щоб взаємодіяти з владою, контролювати її і допомагати їй, нарощувати власну видимість і зв'язки у цій сфері, мотивувати інших громадян приєднуватись до цих процесів.

Ми маємо унікальний шанс не просто відбудувати зруйноване, а побудувати нову Україну, яка буде сучаснішою, ефективнішою, екологічнішою. Для того, щоб це здійснилося в майбутньому, працювати потрібно вже зараз.

Інна Підлуська

КОНФЕРЕНЦІЯ З ВІДНОВЛЕННЯ

29-30 вересня у Києві та Львові пройшла Конференція "Зі стійкості до відновлення: ключова роль громадянського суспільства України", організатором якої був Фонд у співпраці з ЄС та іншими партнерами. Завданням конференції було зібрати разом представників та представниць громадянського суспільства, які мають експертизу, досвід та бажання відновлювати Україну після перемоги; відбудувувати її у сталих, прозорих та демократичних практиках.

Конференція пройшла в рамках нового спільного проекту Фонду та ЄС, який називається "Європейське відродження України і посилення внеску українського громадянського суспільства в політичний діалог щодо інтеграції України в ЄС, підтримку суспільної стійкості під час війни та підготовку до післявоєнного відновлення.

Конференція стала чи наймасштабнішою подією громадського сектору за вісім місяців війни, що зібрала понад триста учасників та учасниць. Про свою підтримку у відновленні України вкотре наголосили міжнародні організації, однак для легітимності та довіри цьому процесу важливою умовою є наявність діалогу між владою та громадянським суспільством. А сам процес має бути інклюзивним та прозорим.

Водночас представники/ці громадянського суспільства нагадали про спільні принципи й рамку для майбутнього, задекларовані у [Луганській декларації](#), та озвучили наявні і потенційні загрози, які можуть завадити процесу відновлення України.

А представники уряду, присутні на конференції, заявили про необхідність підтримки громадянського суспільства у впровадженні колосального обсягу реформ для євроінтеграції, що нерозривно пов'язана з відновленням України.

"Перше, що стає зрозуміло, коли слухаєш дискусії такого рівня, як ми мали два дні, це те, що громадянське суспільство навряд чи єдиний суб'єкт, — зауважив Олександр Сушко, виконавчий директор Міжнародного фонду "Відродження". — Це скоріше сукупність суб'єктів, які є носіями певних інтересів, певних цінностей, певних знань і компетенцій. Дуже важливо, і ми це спостерігаємо, єднання на основі цінностей, але розбіжності на основі інтересів, експертиз і підходів. Це нормально".

У громадянського суспільства немає одного голосу, воно різноманітне, тому не варто очікувати, що воно буде говорити одним голосом — про це неодноразово зазначали учасники конференції. Однак, попри таке "багатоголосся", громадянське суспільство об'єднане навколо спільних цінностей.

"Далеко не з усіх питань ми будемо говорити одним голосом. І дуже часто хтось може розчаруватись від цього... Ілюзорні маяки не варто собі ставити. Там, де у нас має бути єдність — це єдність ціннісна. Тому я дуже радий, що ми відштовхнулись від Луганської декларації. Це якраз приклад того, як люди домовились про спільні основи", — вважає Олександр Сушко.

КАРТА ВІДНОВЛЕННЯ

Фонд підтримав ГО "Антикорупційний штаб", яка запустила новий онлайн-інструмент – Карту відновлення та руйнувань. На ній аналітики фіксують об'єкти, які вже вдалося відновити після руйнувань або пошкоджень, завданих внаслідок війни росії проти України. Нині мапа містить вже більше тисячі таких будівель, загальна сума відновлення яких перевищує 1 млрд гривень.

НАСЛІДКИ ВІЙНИ

У квітні 2022 року Фонд долучився до організації у Варшаві Міжнародної конференції "Наслідки війни: переосмислення майбутнього громадянського суспільства". Конференція об'єднала ключові зацікавлені сторони: організації громадянського суспільства як України, так і Польщі, Словаччини, Румунії, країн Балтії, представників місцевих органів влади України, національних та міжнародних донорів, щоб визначити поточні пріоритети, знайти спільну мову та виробити першочергові кроки для відбудови й розвитку громадянського суспільства України.

У рамках цієї конференції Міжнародний фонд "Відродження" організував три панельні дискусії, що були присвячені питанням правосуддя, об'єднання громадянського суспільства та збільшення міжнародної допомоги Україні.

Маніфест громадянського суспільства 2022

(Луганська декларація)

ЛУГАНСЬКА ДЕКЛАРАЦІЯ

Фонд продовжував задавати рамки щодо того, яким має бути відновлення. Зокрема, Фонд є однією з організацій-співавторів Маніфесту українського громадянського суспільства щодо Відновлення (декларація Лугано), а також разом з колегами з Фундації Відкритого Суспільства напрацював аналітичну записку з рекомендаціями щодо організації процесу відновлення України.

Ці рекомендації не йдуть врозріз із планом влади щодо відновлення України, вони його підсилюють та виокремлюють найважливіші елементи.

ШКОЛА ГРОМАДЯНСЬКОЇ ДІЇ

У грудні на Миколаївщині пройшла "Школа громадянської дії" для відновлення 4-х громад Миколаївщини – Березанської Коблівської, Вознесенської та Новоодеської. Учасники з'ясували ключові проблеми врядування за результатами відповідних громадських аудитів, вивчали громадські ради як механізм взаємодії влада-громада для відновлення та розвитку Березанської та Коблівської громад, напрацьовували проекти та шукали ресурси для їх реалізації.

Як відновити українську медицину після Перемоги

Харківська експертна група підтримки медреформи провела конференцію "Здоров'я під час війни: виклики та рішення для системи охорони здоров'я".

Захід відбувся за участі команди Харківської експертної групи підтримки медреформи, сімейних лікарів, керівників медичних закладів, представників Національної служби здоров'я та міжнародного фонду "Відродження".

Впродовж дискусії обговорили результати соціального дослідження щодо змін, які відбулися у сфері охорони здоров'я, найбільш проблемні питання та виклики, з якими зіштовхуються громади і заклади охорони здоров'я України.

Відновлення інфраструктури охорони здоров'я після воєнних конфліктів: міжнародні уроки

Після війни на країну та її громадян чекає багато роботи з її відбудови. Наразі вже створено План відновлення країни на найближчі 10 років, згідно з яким заплановані заходи в медичній сфері оцінюються у 5 млрд дол. США та передбачають впровадження великої кількості проєктів, зокрема розбудову мережі сучасних університетських клінік, формування та початок впровадження дорожньої карти диджиталізації у сфері охорони здоров'я тощо.

Однак, як втілити в життя задумане та не повторити помилок країн, які вже пройшли цей етап своєї історії? Ці питання обговорювали в рамках онлайн-заходу, що відбувся 13 липня в рамках проєкту, який втілює Лабораторія законодавчих ініціатив та Український центр охорони здоров'я (Ukrainian Health Center – UHC) за підтримки програми "Громадське здоров'я" Міжнародного фонду "Відродження" та у партнерстві з Центром економічної стратегії.

Можливості зеленого відновлення

У повоєнний час чи постконфліктних ситуаціях питання управління природними ресурсами та прийняття рішень задля збереження довкілля може не ставитись у пріоритет відбудови. У багатьох випадках прагнення до швидкої реконструкції, відновлення критичної інфраструктури та забезпечення базових потреб постраждалих буде мати першочергове значення, витісняючи важливість прозорості, справедливого розподілу ресурсів та питання сталого управління природними ресурсами.

Саме тому важливо аналізувати обставини і адвокувати майбутнє зелене відновлення як для українських, так і закордонних стейкхолдерів. Протягом року Dixi Group за підтримки Фонду готували аналітику щодо можливостей зеленого відновлення України. Експерти аналізували ситуацію в Україні, розглядали міжнародний досвід з реструктуризації боргів у воєнний період, перетворення боргів на фінансування кліматичних цілей та готували кейси з практикою застосування міжнародних фінансових інструментів. Висновки та рекомендації щодо можливостей для України передавалися стейкхолдерам.

Людський і суспільний капітал під час війни

8 грудня у Львові пройшла конференція "Людський і суспільний капітал: втрати війни та розвиток оновленої України". Її співorganizаторами є УКУ та НаУКМА, а Фонд виступив одним із партнерів події. У центрі уваги цієї конференції було обговорення наслідків втрат людського, інтелектуального та соціального капіталу, стратегії та підходи до його відновлення та розбудови.

На заключній панельній дискусії за участю модераторів та всіх учасників конференції були зроблені підсумки тематичних обговорень, критичні зауваги та нові/додаткові пропозиції, які можуть бути враховані в розробці конкретних політик і законодавчих актів.

ІНФОРМАЦІЙНА ПРОТИДІЯ АГРЕСОРУ

Інформаційна протидія ворогу у 2022 була важливішою, ніж будь-коли раніше. Ми підтримували численні організації та майданчики, які допомагали доносити правду до світу та спростовувати російські фейки.

Ми розуміли, що війна потребує якісного і незалежного висвітлення. Після повномасштабного вторгнення багато незалежних ЗМІ опинилися на межі існування: журналісти працювали майже цілодобово, а прибутки від реклами зникли. Саме тому вже в березні фонд "Відродження" запустив інституційну підтримку незалежних медіа. Фінансували зарплати журналістів, оренду офісів, логістику. Крім того, кошти йшли на амуніцію для фронтових журналістів, евакуацію та цифрову безпеку.

Фонд активно працював, щоб донести інформацію про Україну та реалії війни на багатьох міжнародних майданчиках. Одним з напрямків просування українського порядку денного стали культурні проекти. Ми підтримували створення онлайн-курсів та іншого контенту про Україну для іноземців.

Паралельно ми підтримували тих, хто залишаючись в Україні допомагає через мистецтво зрозуміти та донести правду про війну. Як через підтримку спеціальних подій та майданчиків, так і через безпосередню фінансову допомогу митцям, що потрапили в скруту.

Ворог атакував наші міста, але одночасно намагався атакувати наші думки. Питання про те, чи зможемо ми інформаційно протидіяти агресору, як в Україні, так і за її межами, - стало питанням національної безпеки

Станіслав Лячинський

ПІДТРИМКА МЕДІА

Відкриті та конкурентні ЗМІ – одна із заповук Відкритого Суспільства. Що відбувається з країною, коли у ній зникає свобода слова, ми можемо бачити на прикладі росії або білорусі. Якщо коротко – нічого хорошого.

Внаслідок вторгнення росії перед ЗМІ постали небачені виклики. Саме існування багатьох медій з десятками років історії було під питанням. Ми сталим тими, хто зумів першими простягнути руку допомоги. Адже виважена і чесна подача інформації – це ще й дієвий інструмент протидії російським ІПСО, які зараз є однією з важливих загроз для України.

Загалом фонд підтримав 22 медіа, серед яких "Українська правда", НВ, Slidstvo.info, Ukrainer, CUKR, а також медіа, релоковані з окупованих територій. Найменший грант склав усього 3,5 тисячі доларів, найбільші – по 150 тисяч доларів.

ПРИКЛАДИ МЕДІА, ЩО ОТРИМУВАЛИ ПІДТРИМКУ

НВ

НВ – незалежний медіахолдинг, створений командою професійних журналістів у 2014 році. Сьогодні в нього входять новинний сайт NV.UA і загальнонаціональне розмовне Радіо НВ. Сайт НВ з 10 млн унікальних користувачів на місяць – один із лідерів серед інформаційних сайтів країни за охопленням аудиторії.

LIGA.NET

Liga.net – діловий новинний портал, зорієнтований на широку аудиторію, що цікавиться діловою та суспільно-політичною інформацією. Історія ЛІГА.net стартує 1996 року. Станом на серпень 2020 року портал ЛІГА.net займав 14 місце серед українських інформаційних онлайн-медіа за рівнем відвідуваності.

УКРАЇНСЬКА ПРАВДА

УКРАЇНСЬКА ПРАВДА

"Українська правда" – українське суспільно-політичне інтернет-ЗМІ, яке заснував Георгій Гонгадзе у квітні 2000 року. З часу засування медіа залишається одним з найвпливовіших та найпопулярніших українських медіа-майданчиків.

HROMADSKЕ.UA

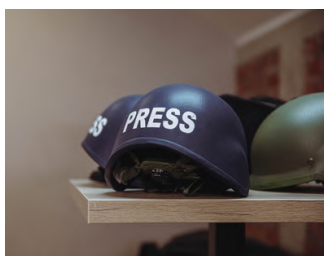
Hromadske.UA – неприбуткова незалежна громадська організація, яку у 2013 році створили журналісти, аби незалежно та неупереджено розповідати суспільству важливу інформацію через усі доступні канали. "hromadske" не має власників та є незалежним у редакційній діяльності.

Забезпечення роботи журналістів у кризових умовах

У березні ми допомогли ГО "Львівський медіафорум" запустити Програму невідкладної підтримки медіа під час війни. У межах Програми невідкладної допомоги медіа українські редакції та журналісти могли отримати місце для роботи у хабі у Львові, індивідуальні консультації та підтримку професійних психологів, консультації з кібербезпеки, захист сайтів, допомогу з розблокування сторінок у Facebook, Instagram та Twitter, спорядження для індивідуального захисту, фінансову підтримку для оплати хостингу та виготовлення контенту, техніку для роботи тощо.

У рамках нової Програми, яку профінансував Фонд, Львівський медіафорум підтримав 20 видань з Одеської, Миколаївської, Запорізької, Дніпропетровської, Херсонської, Луганської, Донецької та Харківської областей. Для них Lviv Media Forum закуповував генератори, зарядні станції, павербанки або іншу техніку, яка допомагала безперебійно працювати під час блекауту.

За підтримки Фонду та інших донорів, наприкінці серпня Львівський медіафорум відкрив у Львові новий хаб для журналістів та медійників. Особливістю хабу є регулярний нетворкінг для українських і закордонних медійників та креативних індустрій.

СПЕЦПРОЄКТИ З МЕДІА

Крім інституційної та кризової підтримки медіа, ми продовжували підтримувати інноваційні формати та просувати важливі проукраїнські наративи за допомогою спецпроектів у ЗМІ.

Інформагентство "Roma Ua"

На Закарпатті розпочало діяльність інформаційно-аналітичне агентство "Roma Ua", яке інформуватиме про життя ромів в Україні, а також знайомити з цікавими історичними фактами й актуальними новинами про ромську громаду й за кордоном.

Життя війни

Команда громадської організації "Лабораторія журналістики суспільного інтересу" запустила новий мультимедійний проєкт "Життя війни", який має на меті задокументувати сучасну історію України на тлі російсько-української війни.

Відеоблоги Детектор Медіа

Фонд підтримав відеовиробництво блогів від ГО "Детектор Медіа". Зокрема, це відеоблог Ньюспалм - щотижневий сатиричний влог про фейки, маніпуляції, ганьбу, зраду та "фейспалми" українського медіапростору.

Мама міа пандемія

За підтримки Фонду та ЄС ГО "Куншт" до повномасштабного вторгнення випускав подкаст "Мама міа пандемія", який містив правдиву та науково-достовірну інформацію про пандемію коронавірусу. Окрім онлайн-платформ, подкаст виходив на радіо "Промінь".

Вся правда про ковід

На радіо "Культура" у січні-лютому виходила нова пізнавальна програма "Вся правда про ковід", що розвінчуватиме найпоширеніші міфи та інформаційні маніпуляції про коронавірус та вакцинацію. Авторки та ведучі програми: Оксана Мороз і Дарка Озерна.

ГОВОРИТИ ПРО УКРАЇНУ З ІНОЗЕМНИМИ АУДИТОРІЯМИ

КОНКУРС ДЛЯ БЛОГЕРІВ

2022 рік показав силу українського відеоблогінгу. Ютубери та тітокери ділилися правдою зі своїми глядачами, розвінчували фейки та протидіяли російським наративам. Для мільйонів українців вони стали голосами істини.

Саме тому Фонд оголосив конкурс стипендій для відеоблогерів, які створюють або планують створювати контент про Україну англійською, іспанською, французькою, китайською, арабською та іншими мовами, але не російською.

Всього на конкурс надійшло **157 заявок**, а переможцями стали 11 відеоблогів. Реалізація проєктів відбудеться вже у 2023 році.

UKRAINE. WORLD

Фонд допомагає підтримувати роботу UkraineWorld. Це англійськомовний мультимедійний проєкт про Україну, який веде громадська організація "Інтерньюз Україна". Наша команда створює статті, подкасти, відео-пояснення, звіти, аналітичні матеріали та книги про Україну англійською та іншими мовами. Ми зосереджуємось на поясненні України та її культури, висвітленні найважливіших подій у країні та навколо неї, а також на протидії антизахідній пропаганді та дезінформації.

Експертів UkraineWorld цитують такі авторитетні іноземні ЗМІ, як The New York Times, Financial Times, Le Monde, Atlantic Council, Radio Free Europe/Radio Liberty, FRANCE 24.

Команда проєкту створила мережу з понад 300 міжнародних журналістів та експертів, щоб об'єднати ключових дійових осіб, які цікавляться подіями в Україні.

КУЛЬТУРНА ДИПЛОМАТІЯ

Фонд активно працював, щоб донести інформацію про Україну та реалії війни на багатьох міжнародних майданчиках. Одним з напрямків просування українського порядку денного стали культурні проекти.

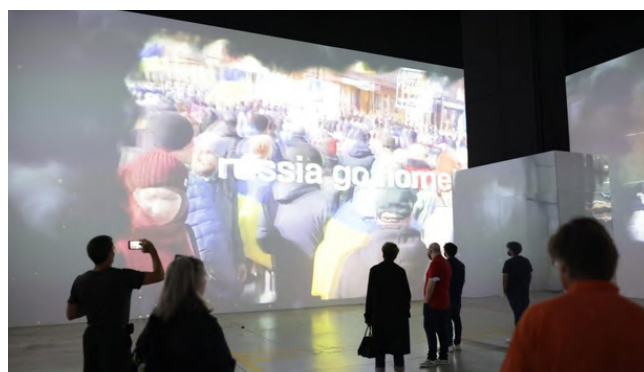
Триєнале сучасного українського мистецтва "Український Зріз"

Одним з таких проєктів стало триєнале сучасного українського мистецтва "Український Зріз" у Каунасі (Литва) із символічною темою "Ukraine! Unmuted", яка нагадує нам вислів Сократа: "Заговори, щоб я тебе побачив". Проєкт стартував 4 листопада і тривав впродовж місяця. Він складався з виставки, перформанс-блоку, дискусійної програми та збірки есеїв. Кураторами візуального напрямку виступили Влодко Кауфман і Сергій Петлюк, кураторкою дискусійної програми – Оксана Форостина. Мета проєкту – зробити українську культуру більш видимою та зрозумілою.

Імерсивна виставка "Ukraine: Land of the Brave"

У вересні в рамках Українського Фестивалю в Торонто "Bloor West Village Toronto Ukrainian Festival", відбулася прем'єра виставки "Ukraine: Land of the Brave". Мета виставки – через використання документальних матеріалів, представлених в імерсивних технологіях повного занурення показати світові всю правду про війну та допомогти зрозуміти, що відчувають українці. Імерсивні виставки дозволяють не просто споглядати на картини чи відео, а ніби опинитися в тому часі, у тому місці, у тих подіях. Імерсивна технологія будується на ефекті присутності, коли відеоряд демонструється на стінах, на підлозі, по колу на 360 градусів.

Український павільйон на Венеційському бієнале

Український інститут за підтримки Міжнародного фонду "Відродження" підготував публічну програму "Декolonізація мистецтва. За межами очевидного". Це міждисциплінарна програма Українського павільйону на 59-й міжнародній виставці мистецтва Венеційській бієнале Молоко мрій, яка залучає митців, кураторів, публічних інтелектуалів, дослідників та широку аудиторію.

Серія дискусій, виступів і зустрічей зосереджувалась на доколоніальному погляді на Україну та Східну Європу як відповідь на російську агресію, що триває в Україні, а також на ширшому погляді на культурне життя світу за поточних змін геополітичного та культурного середовища.

Фестиваль "П'ятий Харків"

За підтримки Міжнародного фонду "Відродження", 23-25 вересня у Харкові пройшов триденний літературний фестиваль "П'ятий Харків", який провів Харківський Літературний музей та відомий український поет Сергій Жадан.

Метафора "п'ятий Харків" належить всесвітньо відомому лінгвісту, почесному харків'янину Юрію Шевельову. "П'ятий Харків" – це розмова про майбутнє міста, про мрію, про бажання та бачення.

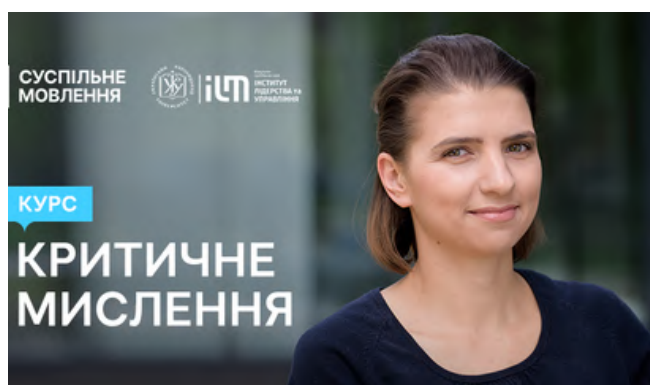
ПРОГРАМА СТИПЕНДІЙ ІМ. ЛИСЯКА-РУДНИЦЬКОГО

У 2022 році "Відродження" спільно з Українським інститутом та фондом "Демократичні ініціативи" ім. Ілька Кучеріва запустили програму стипендій ім. Лисяка-Рудницького. Програма покликана підвищити рівень знань громадськості та експертного середовища за кордоном про минуле та сучасне України, а також посилити співпрацю між Україною і світом на інституційному рівні.

ОНЛАЙН-КУРС ПРО КРИТИЧНЕ МИСЛЕННЯ

Онлайн-курс від Інституту лідерства і управління УКУ та Академії Суспільного Мовлення "Критичне мислення в українському контексті"* став доступний для усіх на платформі [Prometheus](#). Авторка курсу – Вікторія Бриндза. Основний фокус цього курсу – це практичність, що допомагає формувати навичку критичного мислення.

Конференція "Гібридні виклики сучасного світу, Україна та загрози"

Благодійний фонд "Мир і Ко" спільно з Фондом ще до повномасштабного вторгнення провів конференцію "Гібридні виклики сучасного світу, Україна та загрози". Головна мета конференції полягає в залученні провідних експертів інформаційної та кібернетичної безпеки для актуалізації порядку денного гібридних загроз у світі та Україні, визначення, обговорення шляхів протидії та реалізації подальших спільних проєктів. Серед учасників конференції був і Головнокомандувач ЗС України генерал-лейтенант Валерій Залужний.

Круглий стіл "Національна єдність під час і після війни"

Інститут лідерства та управління УКУ провів круглий стіл присвячений темі "Національної єдності під час і після війни". Захід об'єднав понад 20 молодих експертів з різних сфер та регіонів України. Учасники дискусії обговорили питання, які постали перед українською нацією після початку повномасштабного вторгнення: що означає бути українцем, які помилки доведеться нам виправляти, як будувати стратегію на майбутнє та інші. Серед запрошених промовців співорганізатор платформи, український правозахисник, член-засновник Української Гельсінської групи, проректор УКУ Мирослав Маринович, публіцист, перекладач, доктор філософських наук, професор Вахтанг Кебуладзе, виконавчий директор Міжнародного фонду "Відродження" Олександр Сушко, експерт із довгострокових стратегій, викладач УКУ Євген Глібовицький.

ОНЛАЙН-КУРС ПРО УКРАЇНСЬКУ КУЛЬТУРУ

За підтримки Фонду та Європейського Союзу, Український інститут та EdEra розробили безкоштовний англomовний онлайн-курс для іноземців "Ukrainian Culture: Understanding the Country and Its People". Десять науковців та науковиць з різних галузей розкривають десять тем, що охоплюють найважливіші аспекти української культури. Короткі, але змістовні відео допоможуть слухачам та слухачкам зрозуміти українську культуру, ідентичність та суспільство. Окрім відеолекцій, курс містить додаткові джерела: тексти, відео та інтернет-ресурси, які дадуть змогу поглибити знання про Україну. Курс доступний 18-ма мовами і є безкоштовним.

ОНЛАЙН КУРС ПРО ІСТОРІЮ КИРИМЛИ

Також Український інститут разом зі студією онлайн-освіти EdEra запустили безкоштовний онлайн-курс про історію Криму та кримських татар "Crimea History and People". Мета курсу – розповісти охочим про кримськотатарську державу, про культуру кримських татар та їх боротьбу за повернення на батьківщину, бо починаючи з 18 століття, татар систематично витісняли з рідної землі. Онлайн-курс складається із 12 відеолекцій про складність відносин у Чорноморському регіоні, стародавню історію Криму та Кримського ханату, колоніальну політику Російської імперії щодо півострова, примусову депортацію кримських татар у 1944-му тощо.

Стипендії для українських письменників та перекладачів

Спільно з ПЕН-Україна ми запустили стипендії для українських письменників та перекладачів, кошти з якої стипендіати могли витратити на евакуацію, облаштування своєї роботи на новому місці тощо. Тільки на першому етапі програми на неї надійшло 269 заявок. Багато авторів, що подавали заявки, втратили житло або роботу, потребували лікування. Всього завдяки допомозі від Фонду понад 50 літераторів змогли отримати стипендії.

ПРОГРАМА СТИПЕНДІЙ

для українських письменників,
перекладачів та літературних критиків

ПІДТРИМКА І РОЗВИТОК МІСЦЕВОЇ ДЕМОКРАТІЇ

Однією з запорок української стійкості у 2022 стала міцна місцева демократія та здатність українців самоорганізовуватись. Фонд десятиліттями працює у цій сфері, тож торік ми намагалися зберегти та примножити здобутки місцевої демократії.

Багато зусиль Фонд докладав для того, щоб зберегти в умовах війни потенціал об'єднаних громад, сприяти їх адаптації до нових реалій. Підтримані в рамках цього напрямку проекти стосувались різних сфер, але ставили на меті допомогти малим громадам.

Частина проєктів стосувалися інтеграції ВПО та дослідження способів того, як нові жителі можуть покращити життя громад. Спільно з партнерами, ми досліджували вплив бойових дій на громади, готовність їх жителів до самоорганізації та просування своїх інтересів. Громадам, що знаходяться в тилу, ми допомагали створювати інвестиційні паспорти.

Ми допомагали громадам отримувати якісну і вчасну правову допомогу, проводити оцінку впливу війни на сфери життя громади, як то освіта, довкілля абощо, навчали місцевих активістів тому, як можна змінювати їх громади навіть під час повномасштабної війни.

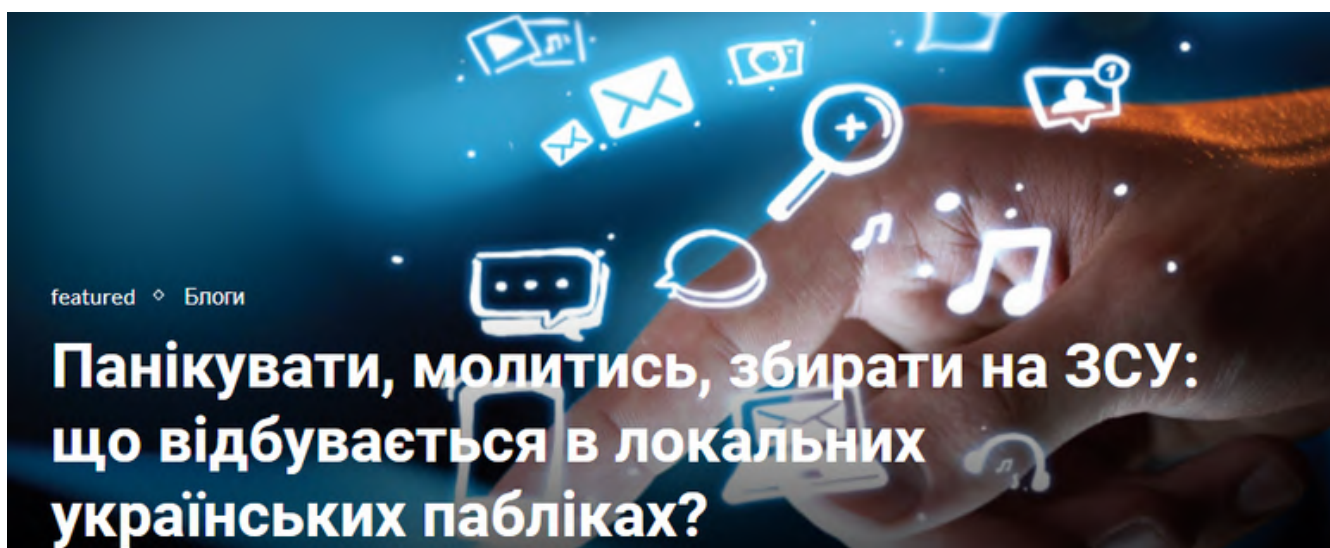
Місцеві громади швидко відчули наслідки війни. Проте часто саме самоорганізація на місцях дозволила уникнути найгірших сценаріїв. Це один з наслідків децентралізації, яку ми не маємо права згортати

Олексій Орловський

Надійна інформація для місцевої влади

"Асоціація сприяння самоорганізації населення" ставила за мету сприяти поширенню надійної інформації й патріотичного контенту для протидії розповсюдженню російських фейків у громадах. Вони допомагали налагоджувати постійну взаємодію та інфообмін між відповідальними за інформаційну політику органами державної влади і волонтерськими групами з інформаційного спротиву з одного боку, та органами місцевого самоврядування і локальними віртуальними спільнотами з іншого боку.

Завдяки цій взаємодії корисна інформація активно ширилась місцевими комунікаційними каналами у територіальних громадах. Завдяки роботі 12 регіональних експертів, моніторингу ними 509 місцевих комунікаційних каналів, направлення листів до адміністраторів означених "пабліків" спостерігалось зменшення фейкових новин та збільшення перевіреної інформації, а також зменшення публікації чутливих даних, оприлюднення яких могло чинити шкоду.

Стратегії підтримки ВПО в громадах Львівщини

Ресурсно-аналітичний центр "Суспільство і довкілля" працював над тим, щоб виявити основні характеристики, потреби й наміри внутрішньо переміщених осіб, що перебувають у Львівській області через агресію росії проти України.

Експерти надали зацікавленим сторонам рекомендації щодо стратегій підтримки ВПО в питаннях зайнятості, створення можливостей для ведення бізнесу, забезпечення житлом та задоволення інших виявлених пріоритетних потреб. Результати дослідження та проєкту доступні [за посиланням](#).

ШКОЛА МІСЦЕВОЇ ДЕМОКРАТІЇ

У жовтні відбулось відкриття "Школи місцевої демократії", яку започаткували "Агенція стратегічного розвитку Білої Церкви" у співпраці з Громадська організація "СОНЯХ" та за підтримки Фонду.

Метою "Школи місцевої демократії" є допомога внутрішньо переміщеним особам інтегруватись у Білоцерківську спільноту, отримати нові знання, які надалі допоможуть впливати на розвиток громади.

ІНВЕСТИЦІЙНІ ПАСПОРТИ

Сіверський інститут регіональних досліджень допомагав Тупичівській громаді, що потраждала від російської окупації, розробити власний інвестиційний паспорт. Інвестиційний паспорт - це інструмент, який не лише покликаний створити привабливий імідж для інвестора, а й допомогти громаді розібратися зі своїми можливостями, віднайти свою унікальність. Він допоможе громаді розвиватися із залученням для цього необхідних ресурсів та інвестицій.

СТРАТЕГІЇ З ОХОРОНИ ДОВКІЛЛЯ

Волинський Інститут Права надавав практичну, консультаційну та правову підтримку Смідинській сільській територіальній громаді щодо актуалізації наявній стратегії заходів із охорони довкілля та їх впровадженні. Проект дав можливість застосувати стратегічний підхід у сфері охорони довкілля Смідинської ТГ. Заходи були побудовані таким чином, щоб активісти, влада, бізнес збирались на діалогових майданчиках та напрацьовували спільні бачення зі збереження довкілля кожного населеного пункту громади.

ВПЛИВ ВІЙНИ НА ХЕРСОНЩИНУ

Експерти Причорноморського центру політичних та соціальних досліджень проаналізували вплив бойових дій та окупації на довкілля Херсонської області. Аналітики збирали інформацію з усіх доступних джерел та провели серію глибоких інтерв'ю з експертами за спеціально розробленою анкетною.

Вже перший погляд на екологічні проблеми говорить: розв'язувати важливі проблеми без врахування стану довкілля буде дуже необачно.

ЗАХИСТ ПЕРСОНАЛЬНИХ ДАНИХ ДЛЯ ОМС

Асоціація міст України підготувала посібник "Методичні рекомендації з посилення інституційної спроможності органів місцевого самоврядування щодо захисту персональних даних". У виданні зібраний базис – мінімальний набір документів, прийнявши який, громади зможуть створити передумови для якісної та відповідальної роботи з персональними даними.

У Посібник включені нормативно-правові акти в сфері захисту персональних даних, огляд проблематики, перелік заходів щодо забезпечення захисту персональних даних, розглянуто питання доступ до персональних даних третіми особами, а також підготовлено проекти документів, які допоможуть виконавчому органу унормувати питання накопичення, зберігання та обробки персональних даних.

АУДИТ ОСВІТИ В ГРОМАДАХ

Фонд розвитку міста Миколаїв провів громадський аудит та провів оцінку ефективності управлінської структури виконавчих органів нашої селищної ради у сфері освіти.

За результатами опитування та згаданих обговорень планується модернізація управлінської структури, освітньої мережі та розробка Плану відновлення нашої громади з врахуванням інтересів влади, бізнесу та громадськості".

ОБМІН ДОСВІДОМ

Національним екологічним центром України було проведено онлайн-дискусію "Обмін досвідом функціонування громад в умовах війни". У заході взяло участь понад 40 представників громад з різних куточків держави.

В ході дискусії було обговорено ряд питань, щодо яких спікери ділились досвідом своїх громад, стратегіями стримування та алгоритмами вирішення. Всі спікери представляють регіони України, що різною мірою зазнали впливу військових дій та, відповідно, мають зовсім різні перспективи на поставлені питання.

ЗАХИСТ ДОВКІЛЛЯ В УМОВАХ ПОВНОМАСШТАБНОЇ ВІЙНИ

Окрім фіксації воєнних злочинів, у 2022 ми підтримували численні проєкти з документування екологічних злочинів і негативного впливу на довкілля від злочинних дій росії. Ми переконані, що майбутнє відшкодування і репарації має включати і кошти на відновлення довкілля у постраждалих регіонах.

Ми підтримували адвокаційні кампанії, спрямовані на жителів ЄС та США щодо шкоди, яку росія завдає довкіллю та щодо ядерного тероризму, який вона використовує як один з важелів впливу. Це включало як переговори зі стейкхолдерами закордоном, так і акції прямої дії та інформаційні кампанії.

У цих важких умовах спільно зі Швецією ми продовжували інституційно підтримувати екологічні організації. Додаткову проєктну підтримку змогли отримати також екологічні організації Півдня та Сходу України. Усі організації також могли долучитися до спеціалізованих навчань, щоб покращити свої професійні навички.

В умовах атак на українську енергетичну інфраструктуру, ми підтримували інформаційні проєкти, які пояснювали як зберегти тепло в оселях та пережити зиму. Інший фокус, який був важливим для нас минулого року – це планування відновлення з врахуванням Європейського Зеленого Курсу та найкращих екологічних політик.

Окупанти руйнують не лише наше сьогодні, але й майбутнє, вчиняючи злочини екоциду. Зберегти довкілля – це зберегти майбутнє для майбутніх поколінь українців

Тетяна Кухаренко

ІНСТИТУЦІЙНИЙ РОЗВИТОК ЕКОЛОГІЧНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ

Попри усі негативні обставини, Фонд спільно зі Швецією продовжив реалізацію Ініціативи з екологічної політики й адвокації в Україні. Ми розвиваємо громадські організації, які працюють в екологічній сфері. Обираємо з них найбільш спроможних, добросовісних, підзвітних та визнаних у середовищі, щоб допомогти їм зростати.

Ми інституційно підтримували 13 організації, які сприяють зеленим реформам в Україні, виконанню екологічної складової Угоди про асоціацію між Україною та ЄС та інших міжнародних домовленостей. Наші грантери змінюють наявні екологічні політики та безпосередньо захищають довкілля.

Наша мрія – це Україна, в якій захист довкілля є одним з пріоритетів у державній політиці та свідомості українців. І ми переконані, що цього можна досягнути лише спільно з сильними екологічними організаціями та рухами.

Крім фінансової підтримки, ми проводили для представників екологічних організацій навчальні заходи, мережування, а також Щорічну конференцію з розвитку екологічної політики й адвокації, що у 2022 році пройшла під гаслом "Збережімо те, що захищаємо!", адже в контексті нашої великої війни сьогодні воно набуло особливого значення.

Підтримка екологічних громадських ініціатив із південно-східних областей України під час війни

Повномасштабне вторгнення російської федерації в Україну та агресивні воєнні дії російських військ чинять значний руйнівний вплив на довкілля нашої країни, подекуди – з непоправними наслідками. Перелік вже задокументованих екологічних злочинів за період війни, на жаль, продовжує поповнюватися новими випадками завдання шкоди природним ресурсам і екосистемам України.

Позаяк на сьогодні найбільшого тиску війни зазнають області на сході і півдні України, де ворог веде активні воєнні дії, Ініціатива спрямувала свій новий конкурс на підтримку інститутів громадянського суспільства із цих регіонів та їхніх екологічних ініціатив, не залежно від нинішнього фактичного місця перебування цих організацій.

Малі гранти південно-східних областей – це 16 проєктів, покликаних привернути увагу до екологічних проблем регіону, які виникли чи актуалізувались через повномасштабне вторгнення росії, та силами громадянського суспільства знайти способи їх вирішення. Усі проєкти орієнтовані на локальні проблеми, які часто не потрапляють у фокус великих природоохоронних організацій чи держави.

Частина підтриманих проєктів передбачала роботу з вимушеними переселенцями, які інтегруються у життя громад та беруть участь у вирішенні довкіллевих проблем. Частина організацій займалися фіксацією злочинів проти довкілля, а частина – працювала на майбутнє відновлення своїх міст та регіону. Більшість грантерів цього напрямку були змушені виїхати зі своїх міст та сіл через нову фазу російської агресії, проте навіть на новому місці продовжують боротьбу за безпечне та екологічне середовище.

ПРИКЛАДИ ПРОЄКТІВ ГРАНТЕРІВ ІНІЦІАТИВИ

ДОСЛІДЖЕННЯ ЕКОЛОГІЇ КРИМУ

Кримськотатарський ресурсний центр підготував дослідження "Еколого-кліматична дискримінація в окупованому Криму: виміри та загрози", в рамках якого експерти провели аналіз особливостей кліматичних змін, прояву стихійних явищ та тенденції змін комфортності клімату для населення Криму.

КУРС ПРО ЯКІСТЬ ПОВІТРЯ

"Досить труїти Кривий Ріг" запустили освітній курс "Громадянам про моніторинг якості повітря" на платформі громадянської освіти ВУМ online. У ньому Експерти діляться досвідом організації системи громадського моніторингу якості повітря у локальній громаді, та розкажуть, як для цього зібрати кошти.

МОРФОЛОГІЯ ВІДХОДІВ

ГО "Еколтава" спільно з Zero Waste Lviv реалізували проєкт "Дослідження стану сектору управління твердими побутовими відходами під час російської агресії в Україні у приймаючих громадах", адже Полтава та Львів прийняли велику кількість ВПО і це вплинуло на кількість відходів у містах.

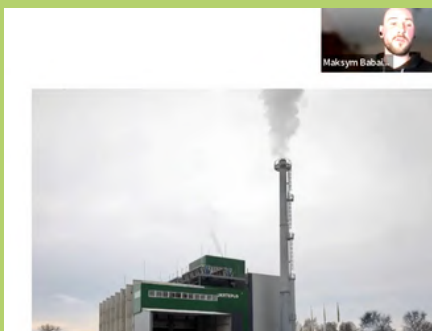
ШКОЛА ЕКОАКТИВІЗМУ

Громадська організація "Нова Дружківка" провела для молоді Кіровоградщини школу Екоактивізму. Навчання відбувалося в Олександрійській та Знам'янській громадах. Під час навчання слухачі школи дізнавалися про відповідальне поводження з побутовими відходами, компостування органічних відходів, забруднення води та повітря, інструменти локальної демократії для впливу на розвиток громад.

КОНЦЕПЦІЯ ЗЕЛЕНОГО ОФІСУ

Громадська організація "Український екологічний клуб "Зелена Хвиля" провела дослідження "Концепція зеленого офісу в українських компаніях: актуальність та головні пріоритети". У звіті викладено комплексний аналіз стану, проблем та перспектив упровадження Зеленого Офісу в бізнес-організаціях Києва, сформовано низку рекомендацій для місцевих стейкхолдерів.

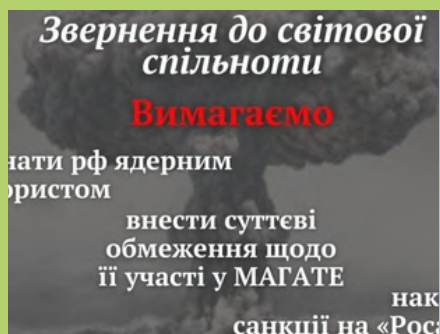
ЗБЕРЕЖЕННЯ СВІТЛА ТА ТЕПЛА

ГО "Еколтава" зібрала та представила огляд існуючих рішень для збереження тепла і світла в умовах відключень. Участь у ньому взяли представники комунальних установ і енергетичних підприємств, громадські організації, представники малих і середніх підприємств.

ЗЕЛЕНА ВІДБУДОВА

ГО "Центр екологічних ініціатив "Екодія" спільно з більш ніж 40 екоорганізаціями ініціювали створення єдиної позиції громадськості щодо того, як має відбуватися зелена відбудова України. Організації наголошують, що це не має бути повернення до довоєнного стану, а повноцінна розбудова та інтегрування до Європейського співтовариства, на засадах сталого розвитку та з урахуванням Європейського зеленого курсу, що також є запорукою виконання Копенгагенських критеріїв вступу до ЄС.

ЯДЕРНИЙ ТЕРОРИЗМ РОСІЇ

Грантери ініціативи звернулись до низки міжнародних інституцій з вимогами визнати росію ядерним терористом та накласти санкції на державне підприємство країни-агресорки "росатом". Звернення ініціювала громадська організація "Досить Труїти Кривий Ріг", до них долучилось ще 40 громадських організацій.

РЕЗУЛЬТАТИ АУДИТУ

INTERNATIONAL RENAISSANCE FOUNDATION

Summary Financial Statements

As at 31 December 2022 and
for the year then ended

INTERNATIONAL RENAISSANCE FOUNDATION

TABLE OF CONTENTS

	Page
INDEPENDENT AUDITORS' REPORT	
SUMMARY FINANCIAL STATEMENTS AS AT AND FOR THE YEAR ENDED 31 DECEMBER 2022:	
Summary statement of financial position	3
Summary statement of profit or loss and other comprehensive income	4
Summary statement of changes in fund balance (equity)	5
Summary statement of cash flows	6
Notes to summary financial statements	7

Independent Auditors' Report on the Summary Financial Statements

To the Board of Directors of
International Renaissance Foundation

Opinion

The summary financial statements, which comprise the summary statement of financial position as at 31 December 2022, the summary statements of profit or loss and other comprehensive income, changes in fund balance (equity) and cash flows for the year then ended, and related notes, are derived from the audited financial statements of International Renaissance Foundation (the "Foundation") for the year ended 31 December 2022.

In our opinion, the accompanying summary financial statements are consistent, in all material respects, with the audited financial statements, on the basis described in Note 1.

Summary Financial Statements

The summary financial statements do not contain all the disclosures required by International Financial Reporting Standards as issued by the International Accounting Standards Board. Reading the summary financial statements and our report thereon, therefore, is not a substitute for reading the audited financial statements and our report thereon.

The Audited Financial Statements and Our Report Thereon

We expressed an unmodified audit opinion on the audited financial statements in our report dated 29 June 2023. Our report on the audited financial statements dated 29 June 2023 includes a section titled "*Material Uncertainty Related to Going Concern*", which draws attention to Note 15 of the audited financial statements, which describes the adverse effects on the Foundation's operations of the military invasion launched by the Russian Federation on the territory of Ukraine on 24 February 2022. As stated in Note 15 of the audited financial statements these events or conditions, along with other matters as set forth in Note 15 of the audited financial statements, indicate that a material uncertainty

Entity: International Renaissance Foundation

Registration No. in the Unified State Register of Legal Entities and Entrepreneurs of Ukraine 03358819

Independent auditor: Private Joint-Stock Company KPMG Audit, a company incorporated under the Laws of Ukraine, a member firm of the KPMG global organization of independent member firms affiliated with KPMG International Limited ("KPMG International"), a private English company limited by guarantee.

Registration No. in the Unified State Register of Legal Entities and Entrepreneurs of Ukraine 31032100.

Registration No. in the Register of Auditors and Audit Organisations 2397.

Address: 32/2 Kniaziv Ostrozkykh St., Kyiv, 01010, Ukraine

Website: <https://home.kpmg/ua/uk/home.html>

exists that may cast significant doubt on the Foundation's ability to continue as a going concern.

Management's Responsibility for the Summary Financial Statements

Management is responsible for the preparation of the summary financial statements on the basis described in Note 1.

Auditors' Responsibility

Our responsibility is to express an opinion on whether the summary financial statements are consistent, in all material respects, with the audited financial statements based on our procedures, which were conducted in accordance with International Standard on Auditing (ISA) 810 (Revised), "Engagements to Report on Summary Financial Statements".

Sergii Gasparian

Registration № 101471 in the Register of Auditors and Audit Organizations

Deputy Director

PJSC KPMG Audit

Kyiv, Ukraine

29 June 2023

**INTERNATIONAL RENAISSANCE FOUNDATION
SUMMARY FINANCIAL STATEMENTS AS AT AND FOR THE YEAR ENDED
31 DECEMBER 2022**

**SUMMARY STATEMENT OF FINANCIAL POSITION
AS AT 31 DECEMBER 2022**

(in US dollars)

	31 December 2022	31 December 2021
ASSETS		
NON-CURRENT ASSETS		
Property, equipment and intangible assets	1,445,330	1,298,838
CURRENT ASSETS		
Inventories	-	-
Prepayments	-	1
Receivables	3,977,896	3,198,202
Cash and cash equivalents	814,916	2,935,793
	<u>4,792,812</u>	<u>6,133,996</u>
TOTAL ASSETS	<u>6,238,142</u>	<u>7,432,834</u>
LIABILITIES AND FUND BALANCE (EQUITY)		
FUND BALANCE (EQUITY)	<u>3,325,318</u>	<u>3,278,978</u>
CURRENT LIABILITIES		
Accruals	2,610,267	2,795,892
Deferred revenues	120,632	1,173,596
Provisions	181,925	184,368
Other liabilities	-	-
	<u>2,912,824</u>	<u>4,153,856</u>
TOTAL LIABILITIES AND FUND BALANCE (EQUITY)	<u>6,238,142</u>	<u>7,432,834</u>

On behalf of the Board of Directors:

Oleksandr Susunko
Executive Director

29 June 2023

Natalia Sannikova
Finance Director

29 June 2023

**INTERNATIONAL RENAISSANCE FOUNDATION
SUMMARY FINANCIAL STATEMENTS AS AT AND FOR THE YEAR ENDED
31 DECEMBER 2022**

**SUMMARY STATEMENT OF PROFIT OR LOSS AND OTHER COMPREHENSIVE INCOME
FOR THE YEAR ENDED 31 DECEMBER 2022**

(in US dollars)

	Year ended 31 December 2022	Year ended 31 December 2021
CONTRIBUTION INCOME		
OSF income	14,179,694	8,472,564
Third parties funding	6,081,141	2,612,674
	20,260,835	11,085,238
EXPENSES		
OSF related expenses	(14,227,431)	(7,827,581)
Third party related expenses	(6,112,487)	(2,671,313)
	(20,339,918)	(10,498,894)
(Deficit)/Surplus of contribution income over expenses	(79,083)	586,344
OTHER INCOME (EXPENSES)		
Other expenses	(18,654)	(60,958)
Foreign exchange gain/(loss), net	144,077	(318,852)
Surplus for the year	46,340	206,534
OTHER COMPREHENSIVE INCOME		
<i>Items that will never be reclassified to profit or loss</i>		
Foreign currency translation difference	-	-
TOTAL COMPREHENSIVE INCOME FOR THE YEAR	46,340	206,534

On behalf of the Board of Directors:

Oleksandr Susliu
Executive Director

29 June 2023

Natalia Sannikova
Finance Director

29 June 2023

**INTERNATIONAL RENAISSANCE FOUNDATION
SUMMARY FINANCIAL STATEMENTS AS AT AND FOR THE YEAR ENDED
31 DECEMBER 2022**

**SUMMARY STATEMENT OF CHANGES IN FUND BALANCE (EQUITY)
FOR THE YEAR ENDED 31 DECEMBER 2022**

(in US dollars)

Fund balance (equity) as at 31 December 2020	3,072,444
Surplus for the year	206,534
Fund balance (equity) as at 31 December 2021	3,278,978
Surplus for the year	46,340
Fund balance (equity) as at 31 December 2022	3,325,318

On behalf of the Board of Directors:

Oleksandr Sushko
Executive Director

29 June 2023

Natalia Sannikova
Finance Director

29 June 2023

**INTERNATIONAL RENAISSANCE FOUNDATION
SUMMARY FINANCIAL STATEMENTS AS AT AND FOR THE YEAR ENDED
31 DECEMBER 2022**

**SUMMARY STATEMENT OF CASH FLOWS
FOR THE YEAR ENDED 31 DECEMBER 2022**

(in US dollars)

	Year ended 31 December 2022	Year ended 31 December 2021
Cash flows from operating activities		
Deficit for the year	46,340	206,534
Adjustments for:		
Interest income	-	(1,275)
Depreciation/amortization	94,947	82,619
Foreign currency exchange (gain) loss, net	(347,239)	128,667
Loss (gain) on disposal of property, equipment and intangible assets	17,991	-
Decrease (increase) in receivables	(779,694)	327,436
Decrease (increase) in prepayments	1	2,341
Decrease in inventories	-	2,266
(Decrease) increase in deferred revenues	(1,052,964)	321,055
(Decrease) increase in accruals	(241,134)	(2,007,782)
Increase (decrease) in other liabilities and provisions	(2,443)	62,784
Interest received	-	1,275
Cash used in operating activities	<u>(2,264,195)</u>	<u>(874,080)</u>
Cash flows from investing activities		
Purchase of property, equipment and intangible assets	(259,430)	(437,397)
Proceeds from disposal of property, equipment and intangible assets	-	-
Cash used in investing activities	<u>(259,430)</u>	<u>(437,397)</u>
NET DECREASE IN CASH AND CASH EQUIVALENTS	<u>(2,523,625)</u>	<u>(1,311,477)</u>
CASH AND CASH EQUIVALENTS AT THE BEGINNING OF THE YEAR	2,935,793	4,294,055
Effect of movements in exchange rates on cash held	402,748	(46,785)
CASH AND CASH EQUIVALENTS AT THE END OF THE YEAR	<u>814,916</u>	<u>2,935,793</u>

On behalf of the Board of Directors:

Oleksandr Susliksa
Executive Director
29 June 2023

Natalia Sannikova
Finance Director
29 June 2023

**INTERNATIONAL RENAISSANCE FOUNDATION
SUMMARY FINANCIAL STATEMENTS AS AT AND FOR THE YEAR ENDED
31 DECEMBER 2022**

**NOTES TO SUMMARY FINANCIAL STATEMENTS
FOR THE YEAR ENDED 31 DECEMBER 2022**

1. BASIS FOR PREPARATION

These summary financial statements are derived from the audited financial statements of International Renaissance Foundation as at and for the year ended 31 December 2022 prepared in accordance with International Financial Reporting Standards, and comprise the summary statement of financial position as at 31 December 2022, the summary statements of profit or loss and other comprehensive income, changes in fund balance (equity) and cash flows for the year then ended, and related notes.

The Foundation maintains its underlying accounting records in US Dollars ("USD"). Management identified the USD as the functional and presentation currency. Accordingly, all currencies other than USD are treated as foreign currencies.

2. UKRAINIAN OPERATIONAL ENVIRONMENT AND GOING CONCERN

The Foundation's operations are primarily located in Ukraine. Consequently, the Foundation is exposed to the economic and financial markets of Ukraine, which display characteristics of an emerging market. The legal, tax and regulatory frameworks continue development, but are subject to varying interpretations and frequent changes which together with other legal and fiscal impediments contribute to the challenges faced by entities operating in Ukraine.

On 24 February 2022, the Russian Federation launched a full-scale military invasion to Ukraine. The ongoing war has led to significant civilian casualties, massive dislocation of the population, damage to infrastructure, electricity outages, and overall significant disruption to economic activity in Ukraine. This had a detrimental and long-lasting impact on the political and business environment in Ukraine, including on the ability of many entities to continue business as usual. In response to the military invasion, the President of Ukraine introduced the state of martial law, which is currently extended until 18 August 2023.

Significant part of the Ukrainian territory, including but not limited to, parts of Kyiv, Chernihiv, Sumy and Kharkiv regions, was occupied at the beginning of the war, however, these regions were subsequently liberated. As at 31 December 2022, active military actions remain intense, albeit concentrated in eastern and southern Ukraine, with the major parts of Donetsk, Luhansk, Kherson and Zaporizhzhia regions still under occupation. In addition, since October 2022, the Russian Federation started missile and drone attacks that impacted power grid as well as other critical civilian infrastructure all over Ukraine, which results in electricity outages for both households and businesses.

Amid these factors, in 2022, Ukrainian GDP has contracted by 30.4% and inflation has accelerated to 26.6%. The National Bank of Ukraine (the "NBU") maintained stability of the Ukrainian hryvnia (the "UAH") by placing a hard peg to US dollar instead of inflation targeting regime. In July 2022, given exchange rate pressures, the NBU undertook a one-step devaluation of the exchange rate by 25% from UAH 29.25 to UAH 36.57 per USD 1.00. This was supported by the increase of key policy rate from 10% to 25%.

With the beginning of war, the NBU introduced certain administrative restrictions on currency conversion transactions and capital movements, including restrictions on interest and dividend payments abroad. Due to these restrictions UAH lacks exchangeability and is not freely convertible.

After invasion, all global rating agencies lowered Ukraine's ratings: Fitch – to CC, Moody's – to Ca with a stable outlook, and S&P – to CCC with a negative outlook.

In the current circumstances, the Foundation continues its operating activities. In conjunction with its going concern assessment, management concluded that it is reasonably possible that the Foundation will be able to continue as a going concern based on the following considerations, among other things:

- Although it is extremely difficult to forecast the duration of war, the Foundation assumed that the war will continue for the following year. The Foundation concluded that it has sufficient confirmed

**INTERNATIONAL RENAISSANCE FOUNDATION
SUMMARY FINANCIAL STATEMENTS AS AT AND FOR THE YEAR ENDED
31 DECEMBER 2022**

**NOTES TO SUMMARY FINANCIAL STATEMENTS
FOR THE YEAR ENDED 31 DECEMBER 2022**

- financing from its donors to conduct full-scale operating activity during this period;
- The Foundation retains necessary human resources to operate at full-scale currently and in the foreseeable future;
 - The Foundation’s major assets, such as property and equipment, are located in Kyiv and are not damaged;
 - As at the date of the financial statements, the Foundation’s management does not intend to suspend or liquidate the Foundation’s activities in Ukraine.

However, as at the date of these financial statements have been authorized for issue, military activities in Ukraine continue to develop. Continuation of military aggression may result in administrative restrictions introduced by National bank of Ukraine and the Ukrainian authorities similar to those existing during February-July 2022 (ban on payments to foreign counterparties etc.). Further, prolongation of military activities may result in the Foundation’s inability to continue its full-scale operating activities, caused by potential significant reduction of the Foundation’s financing provided from donors, as well as there may be insufficient human resources necessary to conduct the daily operating activities of the Foundation. The above events or conditions indicate the existence of a material uncertainty that may cast significant doubt about the Foundation's ability to continue as a going concern, and therefore it may be unable to realise its assets and discharge its liabilities in the normal course of business.

These financial statements have been prepared on a going concern basis and do not include any adjustments that would be necessary if the Foundation was unable to continue as a going concern.

Whilst management believes it is taking appropriate measures to support the sustainability of the Foundation's business in the current circumstances, a continuation of the military activities in Ukraine could negatively affect the Foundation's results and financial position in a manner not currently determinable, including its ability to continue as a going concern. These financial statements reflect management's current assessment of the impact of the Ukrainian business environment on the operations and the financial position of the Foundation. The future business environment may differ from management's assessment.

3. SUBSEQUENT EVENTS

Subsequent to 31 December 2022, no events that would require adjustment to, or disclosure in, these financial statements have occurred.

On behalf of the Board of Directors:

Oleksandr Susunko
Executive Director

29 June 2023

Natalia Sannikova
Finance Director

29 June 2023

04053, Київ, вул. Січових Стрільців, 46
тел. (044) 461 97 09

irf.ua

irf@irf.ua

facebook.com/irf.ukraine

instagram.com/irf_ukraine